Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5448 — 1903 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 26 8 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1904 — ՈՒՐԲԱԹ — 19 ՇԷՎՎԱԼ 1321 — Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5448

در علیه غلطه ده آروز ﴿ غزتهسی اداره‌خانه‌سی

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Քամանցօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 դրս
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Ցեղակոչ Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Տառուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐԻ

Ս. ԳԻՐՔԸ ԵՒ ԻՐ ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐԸ

ԱՌ. Պ. Յ. Դ.

Ա.

Աղնի՛ւ պարոն,

Ուրախ եմ որ առջի գրած նամակներուս համամիտ ըլլալիդ կը խոստովանիք: Աւելիկ քիչ շատ մշակուած ու ոգեշունչ դաղափարական մը արտայայտութիւնն է բնականաբար: Բայց կ'առարկէք թէ չէք կրնար ձեր միտքը հաշտեցնել Ս. Գիրքը իր հեղինակներուն կամ պարունակութեան բաղդատումով՝ իբրեւ սուրբ գիրք մը նկատուելուն հետ: Թէեւ երեւութապէս ծանրակշիռ բան մը նկատուի ձեր այդ առարկութիւնը, սակայն անշնչ բան մըն է ինքնին. միայն թէ ձեր այդ յարուցած խնդիրը առիթ մը կ'ըլլայ ինձի Ս. Գրքի հաստատութեան կամ ճիշտ ըմբռնելու յատուկ գլխաւորագոյն կէտերէն մէկը շօշափելու:

Եթէ ուշադիր ըլլաք, ձեր այդ առարկութեան պատասխանը պիտի կրնայիք գտնել, անտարակոյս, նախորդ մէկ երկու նամակներուս մէջ: Մանաւանդ ձեր հասցէին ուղղուած վերջին նամակիս մէջ յայտնապէս ու պարզօրէն գրած էի արդէն Ս. Գրքի բովանդակութեան, անոր նպատակին ու շարագրական կազմակերպութեան վրայ: Բայց, քանի որ տարբեր ձեւի տակ կ'ընէք ձեր այդ միեւնոյն խնդրին նիւթը, ես ալ տարբեր կերպով պիտի պատասխանեմ ձեզ՝ տեսութեանս սահմանը քիչ մը աւելի ընդարձակելով:

Ձեր հարցումը, սակայն, ձեզի կ'ուզեմ անդրադարձնել նախապէս. ինչո՞ւ կ'ըսէք Ս. Գիրք:

Եթէ Ս. Գիրք ըսելով այնպէս կ'երեւակայէք թէ Աստուծոյ մատներովը գրուած ըլլալուն համար սուրբ եւ հեւեւապէս ճշգրտագրի (criterium) նկատուելու է անիկա մարդկային մտաւորական, գիտական աշխարհներու կամ ծանօթութիւններու, չարաչար կը սխալիք բարեկամս: Իսկ եթէ կ'ընդունիք թէ աստուածային թելադրութիւնով եւ մարդկային պարզուկ միջոցներով՝ աստուածային յայտնեալ կրօնքի մը աստիճանական յառաջադիմութիւն մը միակ եւ ճշգրիտ նկարագիրն ըլլալուն համար սուրբ անուանել պէտք է, չատ ճիշտ կ'ըլլայ, եւ ձեր միտքը այս դաղափարականին հաշտեցնելու համար երբեք նեղութիւն մը պէտք չէ քաշէք բնականաբար: Որովհետեւ այդպիսի ըմբռնումի մը եւ Ս. Գրքի բովանդակութեան բաղդատումին միջեւ հակասութիւն մը չպիտի նշմարէք բնաւ:

Իրաւ է թէ եղած են նոյնիսկ Ս. Գրքի մեկնիչներ եւ ժողովրդականացողներ որոնք այնպէս ուղած են ըմբռնել ու հասկցնել թէ Ս. Գրքի ամէն մասերը, նախադասութիւնները եւ տառերն անդամ աստուածային հեղինակութիւն են ու իրենց խորունկ նշանակութիւններն ունին, որով վիճաբանութեան, հակասութեան եւ աղանդաւորական դաղափարներու դուռ բացած են: Այս չուղղին մէջ եղած են գրեթէ նախնական, միջին դարու աղանդաւորական ու յարանուանական կռիւները: Իսկ ամենք Ս. Գրքի բոլոր այլաբանական բացատրութիւնները աստուածային յայտնի ծանօթութիւններ նկատելով, մեկդի ըրած քրիստոնէական բան մը վեմ սկզբունքները, առառաջ ուղած են հասկնալ ու հասկցնել. սակէ առաջ եկած են տարբեր եկեղեցիներու իւրաքանչիւր դէմ քաշած պատերազմները, եւ նոյնիսկ առանձին յարանուանութիւններ, ինչպէս են չարաթապահութիւնը եւ Նըմանորինակ հաստատումներ:

Մինչդեռ աւելի լուրջ խորհողներ ու խելագարկու մտքեր հակցած են թէ Ս. Գիրքը աստուածային աղդեցութիւն մը, հրահանգում մը կամ ներշնչում մը ընդունած է արդարեւ, սակայն այդ մեծ Մատեանը գրուած ըլլալով երկար դարերու տեւողութեանը մէջ ու այլազան նը-կարագիրներով անհատներէ, կը պարունակէ իր մէջ մարդկային պարզուկ բացատրութիւններ, ժամանակակից ժողովրդային հասկացողութեան հետքեր, եւ այլն: Ուստի լուրջ քննութեան բովէն կ'անցընեն անիկա ու կը ջոնան Աստուծմէ յայտնուած կրօնքին բուն հիմերն ու սկզբունքները մէջտեղ հանել անկէ:

Այս տեսակէտով, ուրեմն, այդ մեծ Մատեանը իրաւունք Սուրբ Գիրք մը եղած կ'ըլլայ՝ իր պարունակած աստուածային սկզբունքներուն ու նպատակին համար, որոնց ստիճանական պարզումին միակ նկարագիրն է ինքը: Եւ, արդէն, եթէ ուշադիր ակնարկ մը ձգելու ըլլանք Ս. Գրքի բովանդակութեան վրայ, եւ կամ եթէ յետահայեաց դիտողութիւն մը ընենք Ս. Գրքի հեղինակներու միջավայրին ու ժամանակին վրայ, ինքնին պիտի համոզուինք այդ բանին ճշմարտութեան:

Պիտի տեսնենք որ այդ սքանչելի Մատեանը ա՛յնքան իրարմէ տարբեր ու հեռաւոր ժամանակներու մէջ ապրող դաղանդ դէմքերէ գրուած է թէեւ, սակայն ծայրէ ծայր միմիայն մէկ նպատակի մը շուրջը կը դառնայ: Ակներեւ է որ:

Բովանդակ տիեզերքի պատմութիւնը եղող միակ գերագոյն էակին դաղափարը եւ անոր աստուածպատական կամքը եղած են միակ սեւեռուն նշանակէտը Ս. Գրքի հեղինակներուն առ հասարակ:

Ասկէց զատ յայտնի է, թէ ամէն ազգերու մէջ հաստատակա արմատ ձգած է Փրկչի մը գալստեան գերագոյն դաղափարը: Այդ Փրկիչը, որ խոստացուած էր մարդկութեան, Աբրահամի, Յակոբի, Մովսէսի, Դաւիթի եւ ուրիշներու միջոցով, իր ամէնէն պաշտելի հանգամանքովը, սեւեռուն դաղափարը կը դառնայ սեմական այդ ընկճուած ժողովուրդին:

Այսպէս, հոգիներու փրկութեան համար սպասուած գալուստի մը խոստումներն ու դաղափարը հեռահեռ բաղմապատկելով ու ընդարձակուելով, խիստ ընդարձակ սահմանի մը մէջ ծաւալում կը գտնեն այդ ժողովուրդին մէջ եւ ապա մարմնաւոր փրկութեան մը դաղափարովը անոր մինչեւ օսկօրներուն ծուռը կը թափանցեն, ա՛նքան արմատ կը ձգեն այդ ժողովուրդին ըմբռնումներուն մէջ:

Եւ որովհետեւ հեղինակ մը միշտ բուռնադաւաճած է իր միջավայրին ու ժամանակին տիրող դաղափարներուն արձագանգն ըլլալ, Ս. Գրքի հեղինակներն ալ, ամէնքը՝ առանց բացառութեան ստիպուած, բռնադատուած են հաստատիմ թարգմանները կամ արձագանգներն ըլլալ իրենց ժամանակակից կրօնական դաղափարներուն ու ըմբռնումներուն:

Ասոնք եղած է պատճառ որ Ս. Գրքի բոլոր հեղինակներուն սեւեռուն դաղափարակը եղած է հաստատիմ թարգմանն ըլլալ Մեսիան կամ խոստացուած ու իր ժամանակին եկած Փրկիչը՝ Յիսուս:

Այնպէս որ, խիստ անշնչան դիտողութիւնով մը իսկ, պիտի տեսնենք որ, այդ ընդարձակ հեղինակութեան սկիզբէն մինչեւ վերջը, միմիայն մէկ նպատակ ընդունուած է ու անոր շուրջը կը դառնայ բացարձակապէս:

Ասով աւելի պարզ ու ճշգրիտ կերպով բացատրուած կ'ըլլայ, անշուշտ, վեմ կրօնքին Աստուծմէ յայտնութեան իսկական, հարազատ նկարագիրն ըլլալը: Ու Ս. Գրքի պատուական այդ աստուածային տարերքին իսկատիպ նկարագրովն է որ աստուածային ազդեցութիւն մը կամ ներշնչում մը կը յայտնուի այդ նուիրական մատեանին մէջ եւ իրաւունքը կ'ունենայ, արդարեւ, սուրբ ու աստուածային նկատուելու:

Ասոնք պէտք է նկատի առնել որ Ս. Գիրքը, ուղիղ կերպով ըմբռնելու, հասկնալու համար հարկ է ուշադիր ըլլալ Իսրայէլեան ցեղին մէջ տարածուած ու արմատացած կրօնական այդ դաղափարներուն, որոնցմով լեցուած ու զարգացած են նաեւ Ս. Գրքի լոյսը հեղինակները հաւատարապէս:

Եւ արդէն յայտնի ճշմարտութիւն մըն է որ, գրուածքի մը բուն ոգին հասկնալու եւ իսկական արժանիքը մէջտեղ հանելու համար, պէտք է անոր հեղինակին ժամանակն ու միջավայրը ճանչցած, ասոնք ամենայնիւ ուսումնասիրած ըլլալ: Այս պատճառաւ պատմութեան երկու աչքերը համարուած են ժամանակագրութիւնն ու աշխարհագրութիւնը: Հետեւապէս, Ս. Գիրքն ալ պարզօրէն հասկնալու համար, պէտք է քննել եւ ստուգել անոր հեղինակներուն ի՛նքնութիւնը կամ գէթ գրուածքին ժամանակն ու միջավայրը:

Եթէ այս կէտը ուշադրութեան առած եւ ուսումնասիրած ըլլայիք, Ս. Գիրքը իր պարունակութեան ու հեղինակներուն բաղդատումով իրրեւ Ս. Գիրք մը նկատուելուն հետ ձեր միտքը հաշտեցնելու համար այնքան դժուարութիւն չպիտի քաշէիք: Այս տեսակէտով է որ ձեր առարկութեան իբրեւ միակ պատասխան այսօրինակ ուսումնասիրութիւն մը կ'ուզեմ ընել:

Շեմակը խօսելով, պզտիկ նիւթ մը չէ ան: Ա՛նքան ընդարձակ է իր սահմանը, որ բովանդակ Ս. Գրքի, արտաքին հին եւ նոր պատմութենց, կրօնապատական բոլոր կրօնքներու եւ սովորոյթներու ուսումնասիրութիւնը կը բովանդակէ իր մէջ: Եւ ես, որ ոչ միջոցներ ունիմ եւ ոչ ալ ժամանակ, չեմ կրնար յանկինքի, անտարակոյս, այդպիսի ընդարձակ ու խորին ուսումնասիրութիւն մը ներկայացընել, որուն իրականացմանը համար բաւական պէս կարողի միտքն անդամ տասնեակ տարիներու կարօտիլը կը խոստովանէր:

Ասով հանդերձ, ես ալ կը փափաքիմ, այս եւ յաջորդ մէկ երկու նամակներովս, այդ ուսումնասիրական աշխարհի քաղի մէկ ծայրի միայն վերցնել, որով կը լուսամ ձեր եւ ձեր նմաններուն սրտին մէջ, այդօրինակ լուրջ ուսումնասիրութեանց մասին գրգիռ արթնցնել:

Ս. Գրքի ամէնէն հին եւ ամէնէն շատ քննուած, քննադատուած հեղինակը եղած է Մովսէս: Իրաւ է որ նախնական դարու այդ մեծ մատենագիրը աչքառու դիրք մը գրաւած է իր մատենագրական դրութիւնովը, ընտրած բարձր նպատակովը, իր ժամանակի եւ միջավայրի հնութիւնովն ու իր պատմական ճշգրիտ յատկութիւնովը:

Իր մատենագրական դրութիւնովը հարազատ տիպարն է սեմական նախին մատենագիրներու եւ նոյն իսկ դրեթէ բոլոր հին հեղինակներու: Արդարեւ սեմական նախկին հեղինակներու բուն նկարագիրն եղած է հաւատարիմ թարգմանն ըլլալ իրենց հայրենի աւանդութիւններուն եւ նախահայրերէ ստացուած գրութիւններու: Ու Մովսէս, ինչպէս կ'ուզեն հաստատել լուրջ քննիչներ, կ'երեւի, հետեւելով այդ աւանդապահական նկարագրին, անսխեւեթ ու անպաճոյճ եղանակով մը ճշմարիտ արձանագիրը եղաւ հայրենի աւանդութիւններու եւ թերեւս նախահայրերէ ստացուած գրուածներու: Այս աւանդապահական նկարագիրը, Մովսէսէն ետքն ալ խիստ երկար դարեր, իր յատուկ գծերովը դրոշմուած կը գտնենք սեմական ժողովուրդներու եւ մասնաւորապէս Իսրայէլեան սերունդին մէջ: Այնպէս որ, միշտ հաւատարիմ եւ նախանձախնդիր աւանդապահներ տոհմային սովորոյթներու եւ յիշատակարաններու, երբակեցիք մեծ դուրգուրանքով մը պահեցին Մովսէսի եւ անոր յաջորդներուն ձգած հեղինակութիւններն ու ժողովրդային ամէն կարգի աւանդութիւն: Այդ նկարագրին համեմատ, յաջորդաբար իրարու պակասները կը լրացնէին սեմական մատենադիրները, ա՛յնքան իրարու գրուածները իւրացնելով կամ ձուլելով, այլ պարզապէս, իբրեւ յիշատակարան, քանի մը բառեր աւելցնելով միայն, գոգցես կնիքը անարգարելի եւ անձեռնմխելի մնալու: Յայտնի ապացոյց են այս բանին Բ. Օրինաց, Յեսուայ վերջին քանի մը համարները, մանաւանդ Եզրասի՝ «արգագիր դպիր»ին կարգադրութիւնները:

Իր բարձր նպատակովն ալ գերազանց դիրք մը կը գրաւէ Մովսէս: Որքան որ իրեն տեսակէտ ունի իր ազգին պատմութիւնը գրել, անկորուստ պահել, նորքան վսեմ սկզբունք ընտրած է իրեն ներկայացուցիչն ըլլալ այն գերագոյն էակին որ սկզբնապատճառ է բովանդակ տիեզերքին եւ իրեն նպատակ ընտրած է ըլլալ թարգմանը Անոր յայտնութիւններուն:

Հետեւապէս իրրեւ առաջին եւ կարեւորագոյն կետ մը կը դրէ թէ այս բովանդակ տիեզերքը արդասիք է գերագոյն պատճառի մը Աստուծոյ: Այս հիմնական սկզբունքին հակառակ ընդվզումներ եղած են երբեմն, այո՛, բայց երբեք չէ՛ եղած անոր հակառակ սկզբունքով ապրող մը: Արդարեւ մարդիկ անհաւատ կըրնան ըլլալ, սակայն անաստուած բնա՛ւ: Հոգ չէ թէ գտնուած ըլլան մէկ-երկու անհատներ որոնք ուզած են այնպէս ցուցնել թէ անաստուածներ են իրօք. եթէ եղած ալ են, կատարեալ հրէշներ ըլլալու են, ինչպէս բնութեան մէջ ամէն օրինք իր բացառութիւնը, իր հրէշներն ունի: Իսկ թէ եղած են այնպիսիներ որ աշխարհը, նիւթը, եթերը, բնութիւնը եւն. ուղած են ընդունիլ պատճառ տիեզերքին, ա՛յ թէ Աստուածաշունչի այդ վարդապետութեան կամ յայտնութեան մեծ մը հաստատած են, այլ ընդհակառակը, անոր վեմութիւնն ու գերազանցութիւնը ցուցընելու միջոց մը եղած են:

Այս հիմնական սկզբունքը յայտնելէն ետքը, Մովսէս կը գրէ թէ ինչպէս այդ գերագոյն էակը ստեղծած է տիեզերքը կարգով, կանոնով մը զոր կը պարզէ վեց օրուան բաժանումով: Յայտնի է որ այդ օրերուն տեւողութիւնը չէ իր բուն առարկան կամ նպատակը, այլ այն կարգը, օրէնքը որով ստիճանաբար ստեղծած է Աստուած տիեզերքը: Ուրեմն աստիճանական զարգացման կամ շրջափոխութեան վարդապետութիւնը, եթէ հաւանականապէս ճշմարիտ ալ համարուելու ըլլայ, վերստին հակասութիւն գտնուած չպիտի ըլլայ Ս. Գրքի եւ Դիտութեան մէջեւ: Թող թէ «այս դիտութեան (նախապատմական հնախօսութեան՝ որ հիմը եղած է շրջափոխութեան վարդապետութեան) վերտերեալ բոլոր իրողութիւնները, ինչպէս կ'ըսէ երեւելի բնապատում մը, տակաւին հաստատուած չեն կատարեալ ստուգութեամբ:»

Ապա Մովսէս կը նկարագրէ մարդուն ստեղծումը, անհնազանդութիւնը եւ անկումը: Ինչպէս ըսի, շրջափոխութեան վարդապետութիւնը եթէ ընդունուի իսկ, դարձեալ Ս. Գրքի եւ Դիտութեան միջեւ հակասութիւն մը չի կրնար ըլլալ՝ նկատմամբ մարդուս ստեղծումին: Որովհետեւ Ս. Գրքին նպատակը չէ մարդուն ստեղծումի եղանակը բացատրել, այլ պարզապէս ցուցնել թէ մարդն ալ մէկ արարածն է այդ էակին որ տուաւ իրեն հոգի մը եւ մարմին մը երկրի բաղկացութենէն: Իսկ մարդուն անհնազանդութեան եւ անկումի պատմութիւնը կամ նկարագիրը այնքան կարեւոր յայտնութիւն մըն է որ, առանց անոր չպիտի կրնայինք մարդկային կեանքի չատ մը երեւոյթներու բացատրութիւնը տալ մեր իմացական թըզուկ կարողութիւնով:

Այնուհետեւ Մովսէս պատմական կարգով ազգաբանութիւնը կ'ընէ նահապետական սերունդին, ու հետզհետէ կը պատմէ ջրհեղեղը, աշտարակաշինութիւնը, Աբրահամի, Իսահակի, Յակոբի եւ այլոց կեանքը ու կը հասցնէ, մինչեւ իր ժամանակը: Մովսէսի այս հնախօսական պատմութիւնը իր ճշգրիտ յատկութիւնովը եզական է իրաւունքէ:

Զէ՛ եղած հնախօս մը, Մովսէսէն առաջ կամ ժամանակակից եւ նոյնիսկ չատ դարեր ետքը, որ Մովսէսի չափ ճշգրիտ, վաւերական հանգամանքներ նոյնացնէ իր վրայ: Արդարեւ ի՞նչ հիանալի ճշգրտութիւն: Նախնական մարդոց երկարակեցութիւնը կը պատմէ, բայց առապելական թիւեր չի նշանակեր անոնց համար, ինչպէս ասորական, եգիպտական, յունական, հնդկական, չինական հնախօսները կ'ընեն: Նախամարդոց հայկական կազմուածքը կը մատնանչէ, սակայն անհերեւակայելի նկարագիր մը չի տար անոնց, ինչպէս ըրած են բոլոր կռապաշտ ազգերուն պատմիչները: Նահապետներէն ամենց բարի յատկութիւնները կը նշանակէ, բայց չի մոռնար նաեւ այլոց չար կողմերը ցուցնել, մինչդեռ միւս հին պատմիչները կամ բանաստեղծները ստուածացուցած են իրենց բոլոր նախնիքները:

Եւ քանի՛ սքանչելի ճշգրտութիւն մը կայ բովանդակ մարդկային ազգի ցեղաբանութեան, արուեստից եւ գիտութեանց ստիճանական զարգացումին, ժամանակագրական ու աշխարհագրական պարզութեան մէջ, զոր կը ներկայացնէ Մովսէս: Կարծես Շամբոլէոններ, երկրախույզ հնախոյզներ իրենց աշխատութեան ամէն մէկ քայլը կ'առնեն Ս. Գրքի ճշդութիւնը մէջտեղ հանելու համար: Ու, այսօր, Ս. Գրքի վարդապետութեանց հանդէպ ընդվզողները անգամ կը խոստովանին թէ չկայ մարդկային ազգին մէջ ա՛յնքան վաւերական, ա՛յնքան ճշգրիտ եւ ա՛յնքան պարզ հնախօսական երկ մը որ հաւատարի Մովսէսի այս հեղինակութեան:

ԳԷՈՐԳ

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՏԻՎԵՐԻԱՅԻ Ս. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ՎԱՆՔԸ ԵՒ ԻՐ ՈՐԱՆՈՅՑ

ՏԻՎԵՐԻԱ, 15 դեկս.

Նախորդ ամսոյ 22ին առիթ ունեցայ այցելելու քաղաքիս Ս. Լուսաւորիչ վանքը, որ կը գտնուի դէպի հիւսիս Խուռնավիլ եւ Մրվանայ հայաբնակ գիւղերու մօտ Ագ եւ Տէլի տաղ լերանց մէկ ձորակին մէջ, ճիշդ երկուքուս կէս ժամ հեռուն: Սոյն վանքը ի հնումն կ'անուանուէր Կիւրղի անապատ, բայց յետոյ յանուն Ս. Լուսաւորչի մատուռ մը ալ կառուցուած ըլլալուն՝ այժմ կը կոչուի նաեւ Ս. Լուսաւորչի վանք: Վանքին եկեղեցական կրկին չէնքերը պարզ են եւ անզարդ, ջորը առատ է, օդը՝ առողջարար, հողը բարեբեր եւ դիրքը՝ հմայիչ ու բանաստեղծական: Վանքին մէջ կան Առաջնորդարան մը, ուր տասնօք կը նըստին եղեր Վիճակիս վանահայր–առաջնորդները. հիմա արած է. կան ուխտաւորներու 12 սենեակ, գոմ, մարագ, խոհանոց, մառան, հացատուն, դպրոց եւ ննջարան: Վանքն ունի տէրտէր, կով, եզ, ջորի, թիթռոց եւ պարտէզ, ուր կը բուսնին բալ, թութ, ծիրան եւ խնձոր: Իբր կալուած ունի 18 արտեր, ուր կը ցանուին 13 քիլէ ցորեն, քիլէն 160 օկա հաշուելով՝ եւ Տիվերիկի մէջ մէկ խանութ, որուն տարեկան վարձքն է 3–400 դրս.: Վանքի եկամտաբեր եւ հասոյթի աղբիւր են նաեւ քաղաքիս երկու եկեղեցիներու մասնաւոր պնակի հասոյթները, պատկերի հրամանագիրները, պատկիներ եւ ուխտաւորներու կամաւոր նուէրներ, զոր հոս կ'անուանեն տարպատ: Վանքը վարդապետ եւ քահանայ միայն չունի թէեւ, բայց ունի մնայուն երկսեռ ալեւոր-ներ, որոնք վանքը պահպանելով կը հոգան անոր վարուցանի, եփութիւնի, հովութեան եւ այլ գործերը կամ պաշտօնները. ատոնց տարեկան վարձքին համագումարը, բացի ուտեստէ, հագուստէ եւ ուրիշ յարակից ծախքերէ, կը հասնի մօտ քառասուն օսմ. ոսկիի: Վանքին բակին մէջ թաղուած են Ամասիացի Տ. Ղազարոս վարդապետը եւ Զմարացի ու Մարաշցի երկու Տ. Յարութիւն եպիսկոպոսները: Ասանց վանահայրութեան օրով վանքը չատ չէն ու փայլուն վիճակ մը ունեցած ըլլալուն, կիրակնօրեայ երեկոներ, յարգանքի համար, վրանին կանթեղ վառելը սովորութիւն դարձած է: Վանքը ուխտի գլխաւոր օր ունի. Դիւա Նշխարաց Ս. Լուսաւորչի կիրակին: Արձանագրութիւն երկու հատ միայն գտայ Առաջնորդարանի պատին վրայ, անոնք ալ անընթեռնելի: Իբր արհեստական հնութեանց նմայ լիլելու արծանի է Հայոց Ռմէնի թուին չինուած մէջին սեղանի վարդայրը, որուն վրայ կազապարուած են Սրբոյն Լուսաւորչի երկոյսի Զարչարանաց կամ Տատասկի վանքը կրած չարչարանքները, զորս չարակարը կը լիլէ այնքան պարզօրէն: Վանքին մէջ միայն մէկ արծթաչաղաս քառաթեւ մատնոց կայ, զետեղուած Ս. Լուսաւորչի ոսկորներով, որ կը պահուի արծաթապատ տուփի մը մէջ: Այս տուփին տակ փորագրուած թանկագին լիլեատարան մը կայ, ուր ի մէջի այլոց կը լիլէ թէ սոյն վանքին շինութիւնը ժամանակագիր է Սեբաստիոյ Ս. Նշան վանքին (1021) եւ թէ Ս. Նշանը Վարագայ վանքէն փոխադրուած է: Այս վանքին մօտ են եղեր նաեւ Ս. Աստուածածին եւ Ս. Նշան եկեղեցիները: Ցիլատարանը Ակնցի Դաւթոս անուն արեղայի մը ճարտարապետութեան արդիւնք է, գործ մեր Ռմկոյ թաւականի եւ յունիս ժ. աւուր:

Տիվերիկ Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին հոգեւոր իրաւասութեան տակն է կրօնապէս: Վանքը կը մատակարարուի Վիճակիս Առաջն. փոխանորդ Տ. Գրիգոր քահանայ Զարդարեանի նախագահութեան տակ գտնուած եօթը անդամէ բաղկացած գործունեայ եւ բարեսէր Հոգաբարձութեան մը ձեռքով:

Սոյն Հոգաբարձութիւնը վանքին մէջ 1898 մայիս 24ին հաստատած է Որբանոց–վարժարան մը, 24 բոլորովին աղքատիկ օրերով՝ հաւաքուած Տիվերիկէն ու մօտակայ գիւղերէն: Բացումէն վեց ամիս յետոյ Ազգ. Պատրիարքարանէն յատկացուած է ամիսը նախ երեք եւ ապա մինչեւ հինգ օսմ. ոսկի նպաստ: Սոյն որբանոց–վարժարանին սկզբան ուսուցիչ եղած է Գարեգին էֆ. Ալանեան (այժմ Դէորգ վարդապետ, Առաջնորդ Ակնայ) երկու տարի, Դեղամ էֆ. Կագկաղեան մէկ տարի եւ Սարգիս էֆ. Մովսէսեան երկու տարի ու երկու ամիս, որոնց վանքը ուսեստի բնակարանի եւ այլ յարակից ծախքերը հոգալէ զատ՝ վճարած է նաեւ առաջինին 1000, երկրորդին՝ 1400 եւ երրորդին՝ 1700 դրս. տարեթոշակ: Վանքին թեմական եկամուտները հիմա զգալապէս նուազած ըլլալուն՝ որբերուն թիւը իջած գտայ 16ի: Սոյն տղոց տարիքը 7–16 է, հագուստնին՝ միօրինակ, ուտեստնին՝ գոհացուցիչ, կազմերնին՝ առողջ, անկողիններն եւ ննջարաններն՝ փափուկ ու տաքուկ: Որբերը դիշերները ուներնին արթուն հսկիչ մը, իսկ ցերեկը ներկայիս Տաճատ էֆ. Զուլալեան անուն մը նայուն ուսուցիչ մը: Վեց կարգի բաժնը-մանցի ուսումնական տարեկան ամսական ստանալով՝ Ա. դասարանի աշակերտներ 4 հոգի, Բ. դասարանի աշակերտներ 3 հոգի, Գ. դասարանի աշակերտներ 3 հոգի, Դ. դասարանի աշակերտներ 2 հոգի, Ե. դասարանի աշակերտներ 2 հոգի, Զ. դասարանի աշակերտներ 2 հոգի: Ամենայնիւ

ւած են աշակերտները, որոնք կ'ուսանին հայերէն, գրաբար, օսմաներէն, ֆրանսերէն, թուաբանութիւն, աշխարհագրութիւն եւ իրագիտութիւն։ Հոգաբարձութեան, ինչպէս նաեւ բոլոր ուսուցիչներու բարձր պաշտօնավարութիւնները գոհունակութեան արժանի են։ Եթէ Հոգաբարձութիւնը դիւրութիւն ունենայ չինել տալու դասընթացքներն ուսմանկալները եւ պատրաստելու դասագրքեր, իրեղէններ եւ քարտէսներ, յուսով եմ որ իր ընդունած նոր ծրագրովը մօտ ատենն պիտի հասնի իր կրթական նպատակին, որ չընդարարներ ընծայելով աղջիկ։ Ամփոփելով այցելական տպաւորութիւնս, կը խոստովանիմ թէ վանքը որքանցին եւ որքանցն ալ վանքին չատ մը տեսակէտներով օգտակար եղած են, հետեւաբար եթէ ակէ եւոքը ամէն կողմէ նպաստները կամ նուիրատուութիւնները չարունակուին, ակներեւ թէ գոհացուցիչ արդիւնքներ ձեռք պիտի բերուին։

Կ. ՏԷՐ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ՇԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Ռուսիա եւ Ճապոն։—Ճապոնցիներուն անհամբերութիւնը։—Ռուսական լուրեր։—Չին։—Մ. Նահանգներ։—Իսպանիա։—Գերմանիոյ կայսրը։—Անգլիոյ թագաւորը։—Յունական կարծիքներ։

Թոքիօ, 4 յունվ.—Կացութիւնը տիւնչատ սաստկանալից է Ռուսիոյ այն ձգձգողական ընթացքին հետեւանքով որուն մէկ նոր ապացոյցն ալ տեսնուեցաւ։ Թէեւ տասներկու օր անցած է այն օրէն ի վեր երբ Ճապոն պահանջեց Ռուսիայէն անգամ մը ալ քննել դեկտ. 11ի իր պատասխանը, սակայն Բեդերսպուրգի կառավարութիւնը լռութիւն կը պահէ։ Ճապոնի կառավարութիւնը եւ ժողովուրդը բացարձակապէս որոշած են չընդունիլ նոր պատասխան մը, վասն զի Ռուսիա այդ առիթէն պիտի օգտուի իր սպառազինութիւնները զօրացնելու համար։ Եթէ Ռուսիա հաշտարար ընթացք մը ցոյց չտայ, որ յուսալի չերեւար, Ճապոն մէկ քանի օրէն դիմումներ պիտի ընէ՝ իր կենսական չահերուն պաշտպանութիւնը ապահովելու համար։ Այդ պարագային չատ դժուար պիտի ըլլայ խոյս տալ պատերազմէն։

Բեդերսպուրգ.—Երէկուան հեռագրին մէջ նախ մամբ գրուած էր Միխաիլ Նիքոլայեվիչ մեծ դուքսին անունը, Զարսքոյէ Սէլոյի խորհրդակցութեան ներկայ գտնուողներուն մէջ։ Ներկայ եղողը Միխաիլ Ալեքսանդրովիչ մեծ դուքսն էր, վասն զի առաջինը հիւանդ է եւ Ֆրանս կը գտնուի։

—Ռուսիոյ պատասխանը թէեւ հասած չէ դեռ, սակայն լուրերս կարծիքները կը չարունակեն։ Սակարանին մէջ ռուսական հարիւրին 4 տոկոսով ռանթին վերջին գինն էր 99½—99⅝, տարիկ ցոյց կուտայ որ հրապարակին վրայ կացութիւնը տագնապալից չի նկատուիր։

Շանկայ.—Ռուսերը եւ Ճապոնները միչտ տալար կը դնեն, որոնց մեծ մասը հիւսիսային կողմը պիտի տարուին։ Գունդերը Շանկայի եւ Հոնկ-Փոնկի մէջ կը կատարուին։

Պերլին.—Բեդերսպուրգէն կը հեռագրեն Լոնտ Անցայկերի թէ՝ Ռուսիա քանի մը տարիներէ ի վեր անընդհատ զինուոր ղրկած է Մայր. Արեւելք փոքր խումբերով։ Հիմա երկու զօրաբանակներ գրեթէ ամբողջութեամբ Մայր. Արեւելք կը գտնուին։

Բէրլին. — Նուան-Շի-Բայ բարձրագոյն իշխանութենէն խնդրեց իր վրայէն առնել նուազ կարեւոր պաշտօններ, որպէս զի միայն բանակին վերակազմութիւնը կարենայ զբաղիլ։ Ջինու կառավարութիւնը որոշած է կարելի եղածին չափ երկար ատեն չեղեալ մնալ, սակայն ալ հասկցած է թէ կրնայ ըլլալ որ ինք ալ մանակցի, եթէ պատերազմ ծագի։

Շանկայ.—Նան-Բինի փոխարքան մեծ փութով կ'ուշադրի զինուորական պատրաստութեանց։ Վերջերս մեծաքանակ զէնք ու ռազմամթերք գնեց Ճապոնէն։

Լոնտոն. — Լաֆան գործակալութիւնը հետեւեալ հեռագիրը ստացած է Նիւ-Եորքէն.—«Սրն լրագրին Ուաշինկդընի թղթակիցը կը հեռագրէ թէ ռուս կառավարութիւնը հարցուցեր է արտաքին գործոց նախարարութենէն թէ Մ. Նահանդները ինչ ընթացքի պիտի հետեւին, եթէ Ռուսիոյ եւ Ճապոնի միջեւ պատերազմ ծագի։ Կը ծանուցուի թէ Ուաշինկդընի դաշնային կողմէ երկ դրկուած պատասխանը կը պնդէ Մանչուրիոյ մէջ ամերիկեան առեւտրական առանձնաշնորհումներուն վրայ՝ որպէս զի չնուազին։ Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը այդ պայմանով չէզոք պիտի մնայ։»

Հռոմ.—Իտալիոյ ծովային նախարար Միրաբելլօ ծովակալը, այսօր, արտաքին գործոց նախարար Պ. Թիթոնիի հետ խորհրդակցեցաւ Մայր. Արեւելքի կացութեան վրայ։ Հրաման ղրկուեցաւ Վենետիկ որ ուրիշ նաւ մը պատրաստ գտնուի, Մայր. Արեւելք ղրկուելու համար։

Նիւ-Եորք.—Մ. Նահանգաց իրաւեկ չրջանակներուն մէջ պատերազմը անխուսափելի չի նկատուիր։ Արմատներու եւ Սակարանի գիները ցոյց կուտան ներկայ կացութեան վտանգները եւ անորոշութիւնը։ Նաեւ եւրոպական մայրաքաղաքներուն մէջ այդ պատճառով առաջ եկած մտահոգութիւնը։ Հանրոյթին իվընս ծովակալին նաւատորմին Մայրգոյն Արեւելք ուղեւորիլը յայտնապէս վերարեւրութիւն մը չունի Ռուսիոյ եւ Ճապոնի վէճին։ Մեկնումին հրամանը տալէ առաջ, սակայն, նկատողութեան առնուեցան այդ տեղափոխութեան ուշեցնելիք արդիւնքները, մանաւանդ ամերիկեան մարտանաւերուն ներկայութիւնը Մայր. Արեւելքի ջուրերուն մէջ։

Պերլին.—Վիլհէլմ կայսրը, Հոֆման ծովակալին հետ տեսակցած միջոցին, յայտարարեր է որ իր կարծիքին նայելով, խաղաղութիւնը պիտի պահպանուի։ Ծ. Արեւելքի գործերուն հմուտ անձնաւորութիւններ ալ այդ կարծիքը ունին։

—Նորտ Տոյչ Ալկեմայեն Զայթունկ կ. քննադատէ անգլիական լրագիրները՝ վրդովիչ լուրեր հրատարակելուն համար։ Նոյն թերթը կարծիք կը յայտնէ թէ զինուորական պատրաստութեանց միակ նպատակն է այժմ տալ կատարուած բանակցութեանց։ Գերման լրագիրը կը յարէ որ թէեւ բնականաբար կարելի է որ գործերը աւելի դէպ ընթացք մը ստանան, ներելի է ենթադրել որ պատերազմին առաջքը պիտի առնուի։

Լոնտոն. — Ուինտսորէն կը հեռագրեն Տէյլի Մէյլի թէ Լուտուրա թագաւորը չատ մտէն կը հետեւի Մայր. Արեւելքի գործերուն եւ թէ ստացուած բոլոր լուրերը անմիջապէս կը հեռագրուին անոր։ Լուտուրա Լ. ամէն ջանք կ'ընէ խաղաղութիւնը պահպանելու համար։

Շանկայ.—Ամերիկեան սէնտիքան հրաման տուաւ դադրեցնել Բանթոնէն Հանրէու չինուող երկաթուղիին աշխատութիւնները, բաց ի Ֆոթ-Զանի ճիւղէն, որուն վրայ երթեւեկութիւնները սկսած են։ Այդ ճիւղը 19 քիլոմէթր երկայնութիւն ունի։ Այդ որոշումը առնչութիւն ունի հիմա կատարուած բանակցութեանց՝ ամերիկեան եւ պելճիական չահերը ապահովելու համար։

Լոնտոն.—Տէյլի Թէլեկրաֆ, այս առաւաւ, չատ յոռետես է Մայր. Արեւելքի կացութեան վրայ, եւ կ'ըսէ.—«Կ'ըսուի թէ Բեդերսպուրգի մէջ պատերազմի կուսակցութիւնը հետզհետէ կը զօրանայ եւ թէ Նիքոլա կայսրը, թէեւ չատ փափաքող է խաղաղութիւնը պահպանելու, սակայն ակամայ համամիտ կը գտնուի յարձակղական տեսութեանց։ Եթէ սայթէ, խաղաղութեան պահպանման հաւանականութիւնը բաւական կը նուազի։ Ճապոն չի կրնար տեղի տալ եւ եթէ Ռուսիա ալ տեղի չտայ, այն ատեն պատերազմին անկ է լուծել խնդիրը։ Կարգադրութիւն մը կարելի է, եթէ երկու կողմերը մերձեցման նշաններ ցոյց տան, բայց բոլորովին հակառակ է որ կը պատահի և Ռուսիան ու Ճապոնը իրարմէ դատող փասը որ արդէն խորունկ է, օրէ օր աւելի կը փարուի։ Բարէիի մէջ դեռ բարկութեան խնդիրը քանի մը ամիս առաջ կրնար կարգադրուիլ, փոխադարձ զիջողութեանց հիման վրայ։ Այսօր այդ լուծումը անկարելի է եւ վերջնականապէս պէտք է որոշել թէ Ռուսիայն կամ Ճապոնն ինը բացարձակ տէր պիտի ըլլայ Մայր. Արեւելքի մէջ։»

Տէյլի Թէլեկրաֆ նաեւ սա հեռագիրը ստացած է Թոքիոյն.—«Ռուսիա նոր պատասխան մը ղրկեց Ճապոնի։ Կ'ըսուի թէ այդ պատասխանը խուսափողական է եւ միայն ժամանակ չտնելու նպատակ ունի։»

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Վիլհէլմ կայսեր ուղեւորութիւնը.—Տեսակցութիւն Իտալիոյ թագաւորին հետ.—Գերմանիոյ բանակը.—Համազգեսներ.—Տարեգլուխը.—Երեսփոխանի մը դատապարտութիւնը.—Գրունսվիգի դքսութիւնը.

Պերլին, 4 դեկտ.—Ձիորնալ Տ'Իտալիա ստոյգ աղբիւրէ կ'իմանայ թէ յունուարի երկրորդ կէսին Միջերկրականի մէջ ուղեւորութիւն մը կատարելով Մէսինա պիտի այցելէ Վիլհէլմ կայսրը։ Այդ առթիւ Իտալիոյ թագաւորն ալ Սիկիլիա պիտի երթայ։

—Գերմանիոյ զինուորներուն եւ մանաւանդ սպաներու համազգեսները քանի մը տարիներէ ի վեր երեսուներեք անգամ փոխուեցան։ Լոգիրները կը ծանուցանեն թէ 34րդ փոփոխութիւն մը ալ պիտի կատարուի, սակայն յոյսի չէ թէ ինչ եղանակաւ։ Երեսփոխան մը կը հաշուէ որ այդ փոփոխութիւնները մինչեւ հիմա 18,750,000 ֆր. ծախքի պատճառ եղած են։ Երբ պատերազմական նախարարութեան ելմտացոյցը Նրեսփ. ժողովին ներկայացուի, նոյն երեսփոխանը այդ առթիւ հարցապնդում մը պիտի ընէ։

—Տարեգլուխի օրը Վիլհէլմ կայսրը, սպաներու չնորհաւորութիւնները ընդունած պահուն բանախօսութիւն մը արտասանեց եւ, առանց յիշելու Ֆոքսպախի միջադէպերը, հրաւիրեց սպաները որ պահեն հին աւանդութիւնները, վայելուչ վարմունք մը ունենան միչտ, բարի վարքի օրինակ տան իրենց ստորադասներուն, եւ վերջապէս աշխատին բոլորովին դադրեցնելու զինուորներուն ենթակայ եղած խաղտանգումները։

—Պրունսվիքի դքսութեան խնամակալ Բրունսիոյ Ալպրէք իշխանը ցրտառութեան հետեւանքով ծանրապէս հիւանդ է, որով Տարեգլուխի ընդունելութիւնները տեղի չունեցան։ Իշխանը լաւական տարիքոտ ըլլալով վիճակը մտահոգութիւն կը պատճառէ։ Եթէ մահ պատահի, կը կարծուի թէ Վիլհէլմ կայսրը անոր յաջորդ պիտի կարգէ Բրմպերլէնտի դուքսը կամ անոր տղան։

—Գերմանիոյ Երեսփ. ժողովին մէջ Պավիէրացի երեսփոխան Պ. Սէյպոթ Միւնիխի մէջ դատապարտուեցաւ տասնինգ ամսուան բանտարկութեան եւ հինգ տարի քաղաքային իրաւունքներէ զրկուելու՝ փոխանակագիրներ կնքած եւ խարդախութիւն ըրած ըլլալուն համար։

ԲԻՇՆԵՒԻ ԴԻՊԵՐԸ

Ռուսիոյ կայսեր ուղղուած նեռագիր մը.—Ամերիկեան լրագրի մը նախաձեռնութիւնը.—Պ. տր Բիկէի պատասխանը։

Նիւ-Եորք, 4 դեկտ.—Ուորլդ հեռագիր մը ուղղած էր Ռուսիոյ կայսեր՝ Բիշնեւի հրեաներու վիճակին վրայ, ինչպէս այն զրոյցները թէ Նորէն խուժանգուեմներու պիտի ենթարկուին։ Ռուսիոյ ներքին գործոց նախարար Պ. Բլէվէ պատասխանելով հերքեց այդ զրոյցները։ Նախարարը յարեց թէ հակասէմական դէպքերու վերաբերեալ զրոյցները արդիւնք են չարամիտ անձերու մղած պայքարին։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

Անգլիոյ զինուորները.—Դժգոհութիւններ.—Պատճառները։

Լոնտոն, 4 յունվ.—Թայմզի հարաւային Ափրիկէի թղթակիցը քանի մը օր առաջ, ուշադրութիւն կը հրաւիրէր՝ հարաւային Ափրիկէ գտնուող անգլիական զինուորներու մէջ տիրող դժգոհութեան վրայ։ Տէյլի Մէյլ այդ մասին քննութիւն մը կատարած է եւ այս առտուան իր թիւին մէջ կ'ըսէ թէ վերջերս հարաւային Ափրիկէէն առնուած բոլոր ոստիկանական լուրերը ստոյգ են։ Նոյն թերթը կը հրատարակէ հետեւեալ ղեկոյցը զոր ստացած է հարաւային Ափրիկէի ամէն կողմերը ուղեւորուելու կատարած թղթակիցէ մը.—«Ալ եւս գաղտնիք մը չէ թէ բուռն դժգոհութիւն մը կը տիրէ հարաւային Ափրիկէ գտնուող անգլիական սպաներու եւ զինուորներու մէջեւ։ Այդ կացութիւնը հետզհետէ կ'աւելնայ եւ եթէ ժամանակին դարման մը չըլլայ, կրնայ ըլլալ որ դժուարութիւններ պատճառէ։ Անգլիոյ պատերազմական նախարարութեան։ Այդ դժգոհութեան պատճառն է պերճանքի առարկաներու եւ ապրուստի աղուութիւնը հարաւային Ափրիկէի մէջ։ Անգլիական կեանքի դիւրութիւններ չկան եւ ձեռք բերելու համար ալ մեծ ծախքի կարօտ է։ Բնդհանուր ճիւպասոսկի յայտարարութիւնը։

Բարիզ 3 յունուար.—Զիլիջի մանկամարդ օրիորդ մը, Օր. Մարիա տը լա Լուց, երեք ամիս առաջ մեռած ըլլալով Բարի Ասմբօհոն վանքին մէջ, իր տնագին հարստութիւնը իւրացուցուեր է։ Թանի խմբագիրներէն մէկը այդ խորհրդաւոր գործի մասին տեսակցութիւն մը ունեցեր է Բարիզի մէջ Զիլիի ընդհանուր հիւպատոս Պ. Ալտիւնաթի հետ որ տպագրութիւնը ըրեր է.—«Թանի մը տարի առաջ Բարիզի իր ընակարանին մէջ մեռաւ հարեւանակիցներէս մէկը, տիկին Իզաուորա Բուլիոնօ, ծնած Կոյոնէչէն։ Տիկին Բուլիոնօ վեց զաւակ ձգեց, երեքը մանչ, երեքը աղջիկ։ Նաեւ ամագին հարստութիւն մը՝ որուն ամէնէն խոշոր մասը կը ձեւացնէր հանքային սեպհականութիւն մը Զիլիի հարաւակողմը։ Կրնաք մերձաւոր գաղափար մը կազմել այդ հարստութեան քանակին վրայ, երբ յայտնեմ թէ մէկ զաւակին ինկած բաժինը կը հասնի տասներկու միլիոն տալարի։ Իրենց մօր մահէն յետոյ ծննդավայրը դարձան երեք աղջիկներն ալ, որոնցմէ ամէնէն հարուստը հիւանդացաւ, երկրորդը՝ ամուսնացաւ, իսկ երրորդն ալ, Մարիա տը լա Լուց վերջերս Ֆրանսայի մէջ մեռաւ, ուր դասատուութիւն կ'ընէր։ Ամէն ինչ հաստատած էր։ Այդ կնոջ ժառանգութեան վրայ կը ծանրանայ խնդիրը։ Դալով մանչ զաւակներուն, անոնք կը չահագործեն Լոթայի հանքերը ու իրենց մօր ձգած հարստութիւնը կը քաղաքակրթեն։ Կը ճանչնայի Օր. Մարիա տը լա Լուցը, հինգ վեց տարի առաջ լաճախ տեսած ըլլալով քարեկամներու մօտ, երեսուն տարեկան մանկամարդ աղջիկ մը էր, չատ գեղեցիկ եւ այքառաւ չնորհով ու վայելչութեամբ օժտուած։ Բասիի Ասմբահան մենաստանին մէջ դաստիարակուած ըլլալով, համակրական լիչատակ մը պահած էր այդ վանքի կրօնաւորուհիներուն նկատմամբ։ Առենէ մը ի վեր այդ մենաստանին մէջ հաստատուած էր կրօնաւորուհի դառնալու մտադրութեամբ։ Արդարեւ նորընծաներու զգեստը հագած էր։ Բայց կատարեալ ազատութիւն կը վայելէր, քանի որ կրօնաւորուհի ըլլալու դեռ նեռոյով վրայէն չանցեր Բարիզ կերթար, չքեղ արդուզարդ մը բրած։ Ինչու կուսութեան ուխտը կը ձգէր։ Զմ գիտեր։ Իմ գիտցածս սա է թէ, Զիլիի օրէնքին համաձայն, եթէ երբեք վերջնապէս կրօնաւորուհի դառնար, իր հարստութիւնը ուղղակի ժառանգորդներուն կ'իյնար։ Ընդհակառակը, այնարտական մնալով, կրնար ուզածին պէս գործածել ինչքերը, քանի որ չափահաս ու ամբարի էր։ Անցեալ հոկտեմբեր 17ին, Լոթայի հանքերու տնօրէն Պ. Բավլոսի կողմէ հեռագիր մը բստացայ, որով կը ծանուցնէր թէ Օր. Մարիա տը լա Լուց մեռած էր չորս օր առաջ եւ թէ իր գտնուած վանքին մեծաւորուհին հեռագրով ընտանիքին իմացուցած էր անոր մահը. իսկոյն Ասմբահոն վանքը գացի, ուր զարմանք յայտնելէ յետոյ մանկամարդ աղջկան մահը հիւանդոսարանին հաղորդուած չըլլալուն եւ առանց ձեւակերպութեան մահուան վկայագիր տրուած ըլլալուն համար, մանրամասն բացատրութիւններ պահանջեցի։ Ինձի պատասխանեցին թէ Օր. Մարիա մեռած էր մզնատապի հետեւանքով, առաջ եկած սուսմբաքսային հիւանդութենէն։ Հարցուցի թէ թուղթեր կամ արժեթղթեր չէ՞ր ձգած բնաւ։ Պատասխանեցին թէ անարժէք բաներ ձգած ու իր նամակները այրած էր։ Մահուան վկայագիրն ուզեցի, ուր Մարիա տը լա Լուցը իբ կրօնաւորուհի նշանակուած էր։ Նաեւ իմացայ թէ մանկամարդ աղջիկը կտակագիր մը ունէր Բարիզի նոտարի մը քով։ Անոր մէկ պատճէնը ուզեցի։ Այդ կտակին մէջ իր ժառանգորդ նշանակուած է փոխանակագրի մը ընդարդ Պ. Ռոլան Կոսլէն, որուն հետ բնաւ կապ չունէր հանգուցեալը։ Պէտք է ըսել որ Օր. Մարիան հաստատութիւնը Զիլիի մէջ գտնուի, ժառանգորդը հոն պէտք է դիմէ, եթէ Բուլիոնօ ընտանիքը չընդդիմանայ։ Գալով ինծի, այս տեղեկութիւնները տուի Օր. Մարիայի ընտանիքի անդամներուն, իրենց ուշադրութիւնը հրաւիրելով կարգ մը մանրամասնութեանց, մանաւանդ սա անկասն իրողութեան վրայ թէ Օր. տը լա Լուցը կրօնաւորուհի նշանակուած է մահուան վկայագրին մէջ, մինչ հաստատ ցոյց տրուած է կտակագրին մէջ։»

ՌՈՒՍԻԱ

Մեծ նուէր մը.—Աւազակութիւն.—Նաւատորմին համար նոր դուրսիեն մը։

Մոսքուա, 4 յունուար.—Պ. Բոթով 150,000 բուպլի նուիրեց՝ առեւտրական վարժարան մը հաստատելու կանոնց համար։

Թիֆլիս.—Զորս զինեալ աւազակներ Ալեքսանդրոպոլի (Անդրկովկասեան երկաթուղի) կայարանին ապրանքներու սենեակը մտան։ Պահապան մը ուզեց արգելք ըլլալ, բայց աւազակները ռեվոլվերով զայն սպանեցին։ Ուրիշ պահապան մը ալ ծանրապէս վիրաւորեցաւ։ Երկու պահապաններ թերեւ վերքեր ստացան։ Աւազակները փախան, առանց բան մը կարենալ առնելու։

—Ռուսիոյ ծովային նախարարութիւնը մտադիր է Պալթիկ ծովի նաւաբակներն համար թռուցիկ կայաններ հաստատել՝ մթնոլորտին վերին խաւերուն մէջ քննութիւն կատարելու համար։ Իւրաքանչիւր կայանի հաստատման համար 900 ռուպլի ծախք պիտի ըլլայ։ Զինուորական օդապարիկներու մասին ուսումնասիրութիւն կատարած սպաներ պիտի վարեն այդ կայանները։

Մ. ՆԱՀԱՆԴՆԵՐԸ

Տարեգլուխը.—Նուէրներ.—Հնդկանաւի բաշխում։

Ուսաիենկերը, 4 յունուար.—Ռուզվէլթ նախագահը, Տարեգլուխի առթիւ, հնդկահաւեր սուաւ Սպիտակ Տան մէջ ծառայողներէ սմբանացած արերու իրաքանչիւրին։ Պ. Մաք Քինլի հաստատած է այդ սովորութիւնը։ Պ. Ռուզվէլթ ալ իր պաշտօնավարութեան օրէն ի վեր կը հետեւի իր նախորդին օրինակին։ Այս տարի բաշխուած հնդկահաւերուն թիւն է հարիւր քսանչինգ, ինչ որ նախորդ տարիներէն աւելի է, բայց Պ. Ռուզվէլթ ուզեց որ Սպիտակ Տան մէջ ծառայող ամբանացած ոստիկաններն ալ, քառասունի չափ, մէկմէկ հնդկահաւ սանան։

ՌԱՏԻՈՄ

Հին-նոր.—Հին Եգիպտացիները գիտէին։—Թերահաւատներ։

Լոնտոն 4 յունուար.—Աւասիկ ուրիշ մըն ալ։ Կ'երեւայ թէ, ինչպէս կ'ըսէ Լոնտոնի լրագիր մը, Պ. Պէքքրէլ, Պ. ու Տիկին Փիւրրի եւ բրոֆէսսօր Ռամսէյ, բանագողներ են։ Ատոնց գիւտին չատ առաջ ծանօթ էր ռատիոմը։ Թիւտոսէ չորս հազար տարի առաջ Եգիպտացիները գիտէին նշանաւոր տարրին հրաշալի յատկութիւնները։ Եթէ հաւատ ընծայել չուզուիր Լոնտոնի լրագրին ըսածներուն, կարելի է գտնել այդ թուականին ապրողներուն։ Ատկէ աւելի ինչ դիւրին բան կայ։ Անգլիական ուրիշ լրագիր մը կը ծանուցանէ թէ Բուսա-Թարմի մէջ (Բորնէոյի կղզին) ռատիոմը գտնուեր է եւ թէ չատ առաջները իւրան ալ ձեռք բերուած է։

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՄԷՋ ՏՈՒԱՄ ՄԸ

Այր մը որ իր կինը կը ծեծէ.—Հիւանդ աղջկան սնարին մօտ.—Դատոյին մահացու հարուած մը.—Ոնրագործին ձերբակալութիւնը։

Լիլ (Ֆրանս), 3 յունուար.—Այս իրիկուն Թուրքուանի մէջ ոմբր մը գործուեցաւ, որ մասնաւորաբար եղերական հանգամանք մը ունի զայն չրջապատող պարագաներուն եւ գործուած տեղին հետեւանքով։ Ագիսնս անուն մարդ մը, 37 տարեկան, սպանեց իր կինը դաշոյնի հարուածով մը, երբ կինը իրեն չորս տարեկան աղջկան սնարին մօտ կը հսկէր, որ հիւանդ էր եւ հիւանդացին մէջ կը դարմանուէր։ Ատանք չորս տարիէ ի վեր ամուսնացած էին։ Ալիգնս, դատապարտուած արբեցող, անկանոն կեանք մը ունէր, իր կինը կը ծեծէր եւ զաւակին հետ՝ տարին ծայր թշնամութեան մատնուած էր։ Տասնըութ ամիս առաջ դաշոյնով իր կինը ծանրապէս վիրաւորուած էր ձախ սրունքէն։ Կինը դատարանը՝ տասնըչորս օրուան բանտարկութեան դատապարտած էր, բայց այդ թերթեւ պատիժը չբարեւոքեց երկանը զգաստացնելու։ Փոքրիկ տղին կը դարմանուէր հիւանդանոցի մէջ։ Մայրը այսօր չաքարեղէններ տանելով զաւակը տեսնելու գացած էր ու անոր քով կեցած, երբ Ալիգնս ներս մտաւ։ Բանակռիւ մը տեղի ունեցաւ եւ Ալիգնս մանչուկ մը դաշոյն մը քաշելով մինչ իր կնոջ կորիդը։ Խեղճ կինը վայրկենապէս մեռաւ։ Ոստիկանութիւնը ձերբակալեց ոճրագործը եւ պաշտպանեց ամբոխին դէմ որ կ'ուզէր զայն ըզկտել։ Դիակնաթիւն կատարելով տեսնուեցաւ թէ դաշոյնը մխուած էր տասնուութ ամիս առաջուան վէրքին մէջ։

Ներքին Լուրեր

ՊՇՏՕՆԱՆԱՆ.— Իւլիի առաջին ատիճան տրուեցաւ Թիզանիոթարանի արդիական Հաճի Իսմ խլ պէյի եւ կ. Պոլսոյ առեւտրական դատարանին անդամ Օսման պէյի։ Իւլիի երկրորդ ատիճան ելմտական Նախարարութեան գանձումներու վարչութեան տնօրէնի օգնական Բէրիմ պէյի։

—Գանեայի Նահանգին Իրկիւպ գաւառակին գայմագամ ամուսնացաւ Միւքիէի Նախկին չրջանաւարտ եւ Երուսաղէմի կառավարիչին հետեւորդ պաշտօնեայ Ֆուատ պէյ։

—Ականակուռ Օսմանիէ պատուանշան արուեցաւ քաղաքային պաշտօնեաներու յանձնաժողովին անդամ Մէճէատտին պէյի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Տալ-իլ-Խայրի տնօրէն Մէճիտ ճէմալատտին էֆ.ի։ Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ վճռաբեկ ատեանին անդամ Բէմալ պէյի։ Առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ Հռոմի առեւտրական սենեակին անդամ ու իտալցի պանանջատէրերու ժողովին նախագահ Պ. Թիթոնիի, Բրէտի Ալիէրիէնի ու Ֆրանսկզի պանանջատէրերու ժողովին նախագահ Պ. Բէքէլի, Բարիզի Բանքուան Նասիոնալ տ'Էսքոմթի պանքային ընդհանուր տնօրէն Պ. Ռէսթանտի ու նոյն պանքային տնօրէն Պ. Լիվիլ Իլմանի եւ Սոսիէթէ Ժէնէրալի տնօրէն Պ. տը Ռիզնի՝ օսմ. հանրային պարտքի միացման առթիւ ատոց բարձր ծառայութիւններուն եւ ոլորտութեանը իրենց վարձատրութիւն։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Ֆրանսացի պանանջատէրերու ազգային ժողովին տնօրէն Պ. Լաքոմպի, Պ. Թոնի Շավէնի, Օսմ Պանքային Լոնտոնի ճիւղին տնօրէնի օգնական Պ. Սիւլիվանի եւ Օսմ. Պանքային կ. Պոլսոյ ճիւղին քարտուղար Պ. տը Սումէրէրի։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Օսմ. Պանքային Բարիզի ճիւղին առաջին արկղակալ Պոռոն Սէթիքէրի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Օսմ. Պանքային կ. Պոլսոյ ճիւղին վիճակագրութեանց սեւեռակին տնօրէն Պ. Ա. Բէքի ու դիւանապետ Պ. Ա. Զանիտիսի։ Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Օսմ. Պանքային Բարիզի ճիւղին արկղակալի օգնական Պ. Մէյեր Վարնոտի եւ պաշտօնեայ Պ. Թլոտ Կէրէնի։ Հինգերորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Օսմ. Պանքային գաւառ Մէճիտ Տուրսուն։

— Լիագաթի ոսկի չքաղքամ՝ Գալաթասրայի Հիսար Նահանգին կեսսակալ Թանքալ Պիկիլ Դուլպիկիի եւ կ. Պոլսոյ գերմանական դեսպանին որդւոյն Պ. Վիլհէլմ Ֆոն Մարշալի։

Սիլանիկի լրագիրները կ'ըսեն թէ կուսակալութիւնը Հարկ եղած միջոցները ձեռք առեր է, որպէս զի ոստիկանները ու ոստիկան-զինուորները աւելի եւս բարւոք կերպով պաշտօնավարեն եւ այդ մասին եղած օրինական տրամադրութիւնները կատարելապէս գործադրեն։ Դատական պաշտօնեաները խիստ հսկողութեան ենթարկած են վարեմի չարագործները եւ ապրուստի կանոնաւոր միջոցներ չունեցողները։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՆ.— Թանի տարեգլուխի առթիւ գրած մէկ յօդուածին մէջ Օսմ. Պանքային վրայ խօսելով, կ'ըսէ թէ սնդանաւորական այդ մեծ ու կարեւոր հաստատութիւնը 1903ի տարեշրջանին ելմտական չատ փայլուն գործունէութիւններ կատարած է։ Օսմ. հանրային պարտքի միացման առթիւ ալ օգտակար ծառայութիւններ մատուցած է Օսմ. կառավարութեան։

ԿԱՅՍ. ՆԱՄԱԿ.— Վեհ. Սուլթանը պատասխանագիր մը ուղղեց Պէլճիքայի թագաւորին այն նամակին, որով ծանուցած էր թէ եղբօրորդին՝ Ալպէր տը Պէլժիք իշխանը մանչ զաւակ մը ունեցած է։

ՄԱՐՈՒԻ պատերազմական նախարարն խարար Իլմինէպէյի, որ ուխտի համար Հիճազ պիտի երթայ, Կ. Պոլիս պիտի գայ իր արգանդները մատուցանելու յաս Կայս. Գանոյից։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Աւստրոյ դեսպանը, երէկ, Աւստրոյ արտաքին գործոց Նախայարութեան պաշտօնեաներէն Պ. Մուլլերի հետ, Բ. Դուռը գնաց եւ տեսակցեցաւ Մեծ-Նպարքսէնի եւ արտաքին գործոց նախարարին հետ, որոնց ներկայացուց Պ. Միւլլերը։

ԻՏԱԼԻՈՅ Էլենա թագուհիին ծննդեան տարեդարձին առթիւ, այսօր, օսմ. պատանեաց դրօշներով զարդարուած էր։

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՊԻՆ հաստիները աւելցնելու համար կազմուած յանձնաժողովը երէկ ալ զուսարուեցաւ եսարքսանակ պաշտօնարանին մէջ։ Նախագահութեամբ Լվգաֆի նախարարին եւ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻՆ հաշուակալ Նոյէֆ պէյ երէկ ալ Պեսական Խրտուրդին ելմտական ճիւղը երթալով, տեղեկութիւններ հաղորդեց երկաթգծութեան սահմանուած դրամներու եւ ուրիշ գործերու մասին։

ԻԶՄԻՐ–ՏԻՆԱՐի երկաթուղին մինչեւ Սպարթա երկարելու մասին նրագիր մը կը պատրաստուի։

ԾՆՆԴԵԱՆ տօնին առթիւ, երէկ առաւաւ, Ցուեաց Ս. Պարիարքը հանդիսաւոր պատարագ մատոյց Ֆէշէրի մայր եկեղեցիին մէջ։ Ն. Սրբազնութիւնը այդ առթիւ բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Սուլթանին համար։

—Ռուսիոյ դեսպանատան մատուռին մէջ ալ, երէկ առաւաւ, գոնարանական աղօթքներ կարդացուեցան։ Ներկայ էին դեսպանը եւ դեսպանատան ու հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեաները։

ՊՈՆՍԹԱԹԻՒՆԻ ՓԱՇԱ.— Սէլանիկի լրագիրները կ'ըսեն թէ նահանգին կուսակալի օգնական Բոնսթանթինի փաշա քանի մը օրէ ի վեր ինանդ է։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱԽԱՋԻՆՆԵՐԸ.— Պուլկար փախստականներէն ձմեռանի Պալլի Սէրբին գիւղէն վեց հոգի վերադարձած ըլլալով, անոնց նկատմամբ հարկ եղած գործողութիւնները կատարուեր են։

— Թիմուր Հիսարի Գրէրովա գիւղն ալ ազատնալու միացող եւ Պուլկարիա փախչողներէն երեք հոգի ալ վերադարձած ըլլալով, երդում կատարած ու ազատ արձակուած են։

Գ. ՋՕՐԱԲԱՆԱՆԸ.— Ռուսիայէն ու Հունգարիայէն գնուած ձիերէն, որոնք Թիզանիոթարանի գործածութեան յատկացուած են, մաս մը այս իրիկուն Սելանիկ պիտի ղրկուի։ Գ. Զորաբանանին համար։

ՍՈՒՐԻՈՅ նահանգին ոստիկան-զինուորներու հրամանատար կարգուեցաւ Տէտէ Աղաճի ոստիկան-զինուորներու հրամանատար Խուրշիտ պէյ, որ քանի մը օրէն իր նոր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

ԱՅՏՐՆԻ նահանգին առողջապահական յանձնաժողովին անդամ կարգուեցաւ տոքթ. Իսաք Թալիտոն էֆ.

ՍԱՆԿՈՒԹԻՒՆ.— Առեւտրական ծովային դատարանը, կ'ըսէ Մաքիմաթ, սնանկ հռչակեց Պալիս, Մարքուսիէրը, Ագուտ էֆէնտի խանը հաստատուած յանձնակատար Մուսա Քեպրիմ էֆ. եւ Զաքմաքչիլարի Մուրատեան խանը հաստատուած յանձնակատար Սարգիս էֆ. Պալեանը։

ՕՏԵՍԱԾԷՆ, երէկ, Կ. Պոլիս ժամանեցին Ռուխարացի ու Կովկասցի 323 իսլամ ուխտաւորներ։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին շինութեան համար, ինչպէս ծանուցուեցաւ, իսլամներու իւրաքանչիւր տունէն հինգ զրուշ նպաստ պիտի գանձուի։ Կ. Պոլսոյ մէջ այդ գանձումը քանի մը օրէ ի վեր բսկած է։ Թաղապետութեան Ա. չրջանակին մէջ մէկ երկու օրուան միջոցին ութ հազար զրուշ հաւաքուած է։ Փափաքողները պիտի կրնան որոշուած հինգ զրուշէն աւելի գումար մը նպաստել։ Առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարար Զիհնի փաշա այդ առթիւ հինգ հարիւր զրուշ նուիրեց։

ՄԱՔՍԱՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ.— Ղալաթիոյ քարափին առջեւ կեցած Մէսաժըրիի շոգենաւի մը նաւաղներէն մէկը, երէկ առաւ, մաքսէն ապրանք փոխցուցած տանն բռնուեցաւ, եւ քովը գտնուած ապրանքները մաքսատան յանձնուեցան։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ Թրամուէյի Ընկերութիւնը, իր մենաշնորհին պայմանագրի երեսունը հինգ տարի երկարած ըլլալուն առթիւ, հազար ոսկի նուիրեց Հիճազի երկաթուղիին շինութեան ծախքերուն համար։

ՌԷԺԻԻ ընդհանուր տնօրէն Պ. Ռամպէր, երէկ, Բարիզէն Կ. Պոլիս դարձաւ։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ վերատեսչութիւնը նկատելով որ քալի-բասթալի գործածութիւնները աւելցած են, որոշեց աւելցնել պաշտօնեաներու թիւը։ Միանգամայն մանտա-բասթերու քա ակութիւնն ալ պիտի կրկնապատկուի։

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆՏ.— Եէսիգուլէմ դուրսը կառուցուելիք կեդրոնական բանտին շինութեան ծախքերուն կէսը, ինչպէս ծանուցաւ, գաւառային թաղապետութեանց հասոյթներէն պիտի առնուի։ Այդ գումարները յանձնուած ըլլալով, հարկ եղած հրամանները տրուեցան շինութեան համար։

ՀԱՅՑՄԱՑԻ ռուսական փոխ-հիւպատոս կարգուեցաւ Պ. Սմիթ։

ԽԱԲԵԲԱՑՈՒԹԻՒՆ.— Աֆղանիսթանի Հէրաթ քաղաքէն երկու հարիւր յիսուն իսլամ ուխտաւորներ քանի օր առաջ Կ. Պոլիս գալով Վէզիր խան հաստատուած էին։ Սըմբրդանոցի անգլիական հպատակ Մէհմէտ Ազիմ անուն մարդ մը առանց հետ յարաբերութիւն հաստատած էր։ Վերջերս այդ ուխտաւորներուն հետ սակարկութիւն մը կնքեց՝ իւրաքանչիւրը երկու ոսկիով Ճիտէտ տանելու համար եւ ամէն մէկէն՝ երկու հարիւր երեսուն հոգի, մէյմէկ ոսկի առաւ իրրեւ կանխավճար։ Նաեւ խոստացաւ մնացած քրսան հոգին որոնք աղքատ էին, ձրիաբար փոխադրել տալ։ Մէհմէտ Ազիմ դրամները գրպանելով Վէզիր խանէն դուրս ելաւ եւ ալ եւս չերեւցաւ։ Ուխտաւորները սկսան ամէն կողմ փնտրել։ Վերջապէս առջի գիշերը Բոնքարտիա թաղամասին մէջ զինքը գտան։ Ոստիկանութեան իմաց տուին։ Մէհմէտ Ազիմ ձերբակալուեցաւ եւ ուխտաւորներուն յայտարարութիւնները արձանագրուելէ ետքը, այդ խաբեբան յանձնուեցաւ անգլիական հիւպատոսարանին։

ԾՈՎԻ ՎՐԱՑ.— Երէկ առտու Գարաքէօյի կամուրջը բաց եղած պահուն, մակոյկ մը ինը հոգի կը փոխադրէր Ղալաթիայէն Պոլիս, երբ ծովին մէջտեղը մակոյկը սկսաւ ջուր առնել։ Մէջը գտնուողները կը պոռային։ Վերջապէս չորս կողմէ մակոյկներ օգնութեան փութալով ամէնքն ալ ազատեցին։

ԴՈՂՈՒԹԻՒՆ.— Թուխանէի պոլսոյ վրայ ծիավանառ Բոզմայի խանութը, տոլի գիշեր, գոցեր մտնելով ինը հազար զրուշի զանազան դրամներ եւ այլն գողցեր են։ Բոզմա ոստիկանութեան իմաց տուած ըլլալով, Բէյլիմէր Մէհմէտ անուն մարդ մը իբրեւ կասկածելի ձերբակալուեցաւ։

ԲԱԼԹՈՅԻ ԴՈՂԵՐ.— Հելլենական հիւպատոսը եւ հիւպատոսական դատարանին նախագահը, երէկ, չնորհաւորութեան համար Պ. Սթալիոյի տունը դացած էին՝ Բերա Թէլէկրաֆի փողոց։ Հիւպատոսը ու նախագահը իրենց բալթոնները վարը ձգելով վեր ելան։ Քիչ վերջը երբ վար իջան մեկնելու, բալթոնները անյայտացած էին, ինչպէս նաեւ ան տիրոջ բալթան։ Ոստիկանութիւնը իմանալով քննութեան ձեռնարկեց։

ՀՐԴԵՀ.— Այսօր ժամ 6ին Սիրքէճիի մթերանոցէն հրդեհ ծագելով, տաղաւար մը այրեցաւ։

ՆԱԻԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ

Նաւահանգիստին մէջ.— Ռուսական ու Ֆրանսական երկու շոգենաւերու ընդհարում մը.— Ուխտաւորներ.— Անմիջական օգնութիւններ։

Երէկ իրիկուն ժամ կէսին ընդհարում մը պատահեցաւ Պոլսոյ նաւահանգիստին մէջ։ Բաքէ Ընկերութեան Նիվէրնե շոգենաւը, սպիտակ ներկով, որ քանի մը օրէ ի վեր Պոլսոյ մաքսատան առջեւ կեցած էր, երէկ իրիկուն ժամ կէսին ճամբայ ելաւ՝ եօթը հարիւր ուխտաւորներով եւ մեծաքանակ ապրանքով։ Ֆրանսական Նաւագիներու Ընկերութեան մէկ շոգենաւը առջեւէն կ'երթար իրրեւ առաջնորդ։ Նիվէրնե երբ Մէրայ Պրունի առջեւ ժամանեց, գլուխը դէպի Գալաթայ դարձուց՝ հասանքը անցնելու համար, բայց այդ շարժումը կատարած պահուն ինկաւ ռուսական Զարիձա շոգենաւին վրայ որ Գալաթայի առջին խարսխած էր՝ վեց հարիւր յիսուն ուխտաւորով։ Այդ պարագային պատճառ եղաւ հասանքին սաստկութիւնը; որով Նիվէրնեի նաւապետին ըրած բոլոր ջանքերը ապարդիւն մնացին։ Ռուս շոգենաւը խարսխանիլի կապուած էր։ Ֆրանսական շոգենաւը ուղեց անոր գլխուն կողմէն դառնալով ճամբան շարունակել, բայց հասանքը արգելք ըլլալով ինկաւ Զարիձայի վրայ։ Այդ ընդհարումէն Նիվէրնեի ծխնելոյզը ապալեցաւ եւ ալ կողմէն, ծխնելոյզին ու մեծ կայմին մէջտեղը մեծ ճեղքուածք մը բացուեցաւ մինչեւ ջուրին երեսը։ Զարիձայի ալ ղլխու կողմը թեթեւապէս վնասուեցաւ եւ խարսխանիլին շղթաները խզուեցան։ Ռուսական շոգենաւը այսօր Կ. Պոլսէն ճամբայ պիտի ելլէր, որով քիչ շոգի ունէր։ ուստի երբ շղթաները խզուեցան։ եռեւի կողմը հասանքին բռնուելով սկսաւ շարժիլ։ Նիվէրնեի նաւապետը կարծեց թէ ռուս շոգենաւը կ'ընկղմի, այս վերջնոյն ուղղութիւնն ալ այնպէս կարծեցին, մինչդեռ Զարիձա թեթեւ վնաս մը միայն կրած էր եւ հասանքէն կը մղուէր։ Նիվէրնեի նաւապետը ելեկտրական լոյս վառեց, նշան տալու համար նաւահանգիստի վերատեսչութեան։ երկու շոգենաւերն ալ միանգամայն կը սուլէին։ Ռուսական շոգենաւին դիմաց կողմը ընդհարման հետեւանքով ֆրանսական շոգենաւին ճեղքուածքին մէջ մնացած էր։ պահ մը երկուքն ալ այդ վիճակին մէջ մնացին՝ հասանքէն մղուելով։ Ուղեւորները, դիւրերուն մթութեան մէջ պատահած այդ աղէտէն սարսափած, կը վազվզէին եւ մակոյկները կը նետուէին։ Վերջապէս նաւահանգիստի վերատեսչութիւնը իմանալով անմիջապէս շոգենաւակներ ու մակոյկներ ղրկեց, որոնք նաւաձիգներու Ընկերութեան շոգենաւերուն եւ ուրիշ նաւաձիգներու հետ իսկոյն արկածին վայրը փութացին։ Տեսնելով որ ամէնէն աւելի Նիվէրնե վտանգաւոր վիճակի մէջ է, նաւաձիգները պարանով կապեցին զայն եւ տարին Ախոր Դափուի առջեւը, ուր խրեցաւ։ Քիչ վերջը Զարիձան ալ նոյն տեղին մօտ խրեցուցին։

—Վեհ. Սուլթանը իմանալով այս արկածը, իսկոյն հրամայեց որ կայսրական Թիկնապահ Մէհմէտ փաշա ու Ցէհիմ փաշա արկածին վայրը երթան, ուխտաւորները շոգենաւերէն դուրս հանեն, պատսպարեն, ուտելիք եւ այլն տրուի, եւ մօտերս ճամբայ ելլելիք շոգենաւերով Ճիտէտ ղրկուին։ Կայս. երկու Թիկնապահները անմիջապէս ձեռնարկեցին կայս. այդ Իրատէին գործադրութեանը։ Բոլոր ուխտաւորները այդ առթիւ բարեմաղթութիւններ ըրին Վեհ. Սուլթանին համար։

— Ֆրանսական շոգենաւին ուխտաւորները նաւաձիներով ցամաք հանուեցան՝ մէկ մասը Ղալաթիա, մէկ մասը՝ Պոլիս եւ մնացածն ալ Ախոր Դաբուի նաւամատոյցը։ Ցեռոյ մասնաւոր պաշտօնեաներու ընկերակցութեամբ ղրկուեցան իրենց ապաստանելիք տեղերը։ Զարիձա մեծ վնաս մը կրած չըլլալով անոր մէկ գտնուած ուխտաւորները դուրս չհանուեցան։ Ցամաք ելած ուխտաւորները Պոլսոյ կողմի խաները ու օթէչները տարուելով, թաղապետութիւնը հաց, ուտելիք, ածուխ եւայլն բաշխեց անոնց։ Ազատուելու համար ծովը իկողներն ալ բաղնիք տարուեցան։ Ոստիկանութեան նախարարին հրամանով ոստիկանութեան պաշտօնեաները խաները ու օթէչները երթալով հսկեցին ուխտաւորներուն հանգստութեանը վրայ։

— Նիվէրնեի ճեղքուածքը երկաբանէ մէթր լայնութիւն ունի. ծխնելոյզը եւ ձախ կողմի մակոյկները խարտեշուած են ընդհարումին հետեւանքով։ Մասնաւոր ղրկուած են որոնք ապրանքները կը պարպեն. միւս կողմէ շոգենաւին մէջ լեցուած ջուրերը կը պարպուին։ Նիվէրնե ընկղմելու վտանգէն ազատ է, վասն զի բեռները ձախ կողմը տարուելով միւս վնասուած կողմը ջուրէն վեր մնացած է։ Ճեղքը առժամապէս գոցուելով Նիվէրնե վաղը Ոսկեղջիւր պիտի տարուի նորոգուելու համար։ Այսօր սուզակներ պիտի քննեն ջուրին մէջ եղած մասը։

— Զարիձա շոգենաւը թէեւ այսօր Աղեքսանդրիա պիտի ուղեւորէր, սակայն կրած վնասը պիտի քննուի եւ նորոգուելէ ետքը ճամբայ պիտի ելլէ։

— Ընդհարումին ֆրանսական շոգենաւը պատճառ եղած ըլլալով, ռուսական Ընկերութիւնը վնասի հատուցում պահանջ Բաքէ Ընկերութենէն, որուն կը պատկանի Նիվէրնե։

ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱ

Ա Զ Դ

Հարիւրին չորս տոկոսով «Բրիորիթէ թոմաք» օսմ. պարտաթուղթ ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ այդ պարտաթուղթերուն թիւ 10 կարօններ որոնց վճարման պայմանաժամն էր 1898 փետրուար, մինչեւ 1904 փետրուար 1/14 եթէ չներկայացուին, անվաւեր պիտի նկատուին։

31 դեկտ. 1903 5—12

* * *

1896ի 5 % Օսմ. պարտաթուղթերէն ուղեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1904 յունուարին աւարտող թիւ 15 կարօնը պիտի վճարուի յունվ. 1/14էն սկսեալ, Օսմ. Կայս. Պանքային Կ. Պոլսոյ, Բարիզի եւ Լոնտոնի կիշէներէն։

* * *

4 % մաքսային փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1904 յունուարին աւարտող թիւ 2 կարօնը պիտի վճարուի 1904 յունվ. 1/14ին, Օսմ. Կայս. Պանքային Պոլսոյ, Բարիզի եւ Լոնտոնի կիշէներէն։ 2—4

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ

Երուսաղէմի Ս. Աթոռին ալեղարդ Պատրիարքը՝ Տ. Յարութիւն Սրբազան՝ ղրկածուելով ժամանակ մը ի վեր Վանքին շուրջը դարձող խնդիրներէն եւ Միաբանութեան անհամաձայնութիւններէն, երեկ հեռագրեալ իր հրաժարականը ղրկած է Օրմանեան Ս. Պատրիարքին։

Ն. Սրբազնութիւնը՝ սոյն հեռագիրը առանալուն՝ փութաց յանուն Կեդր. Վարչութեան հեռագիր մը ուղղել Երուսաղէմ, մերժելով Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքին հրաժարականը և յայտարարելով թէ Վարչութիւնը իր նախագահով աջակից պիտի գտնուի իրեն։ Մրեւնոյն ժամանակ Ս. Պատրիարքը հեռագիր մըն ալ ուղղելով Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոսին, յանձնարարեց պատուիրել Միաբանութեան առնուղղյ դասակարգին՝ որպէս զի ամէն կերպով հնազանդին իրենց հոգեւոր պետին կարգադրութեանց եւ պատկառ կենալով տեղի չտան այն ցաւալի արարքներուն որոնք կրկնուեցան ասկէ առաջ։

* * * Ս. Պատրիարքը՝ Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքին հրաժարական ծանուցանող անակնկալ հեռագիրը առանալուն, Պատրիարքարան հրաւիրեց Տ. Գէորգ եպիսկ. Երէցեանը, որուն հետ խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ։ Ներկայ էին երկու դիւանապետները՝ Թէլեան եւ Խաչատուրեան էֆ.ները։

* * * Կը լսուինք թէ, Օրմանեան Ս. Պատրիարքին կրկնակ հեռագիրները զրպուղեց յանուն Կեդր. Վարչութեան, իրենց բարերար ներգործութիւնը պիտի ունենան Երուսաղէմի մէջ, որպէս զի Ս. Աթոռին պատկառելի Պատրիարքը չարուն նակէ վարել Պատրիարքական բարձր պաշտօնը եւ վերջ մը տրուի միաբանական այն տխուր արարքներուն զորս քննադատելէ չենք դադրած։

* * * Երուսաղէմի Ս. Պատրիարքին հրաժարմանը առթիւ հետեւեալ խորհրդածութիւնները կ'ընէ այս առաւօտեան Մաճառուն.

«Ժամանակէ մը ի վեր պաշտօնակիցներէ ոմանք իրենց բան գործ ըրած էին ամէն օր ամբաստանութիւն մը եւ կամ անպատուաբեր արարք մը վերագրել Երուսաղէմի միաբաններէն անոնց դէմ որոնք Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքին վստահութիւնը գրաւած եւ իրենց արժանիքովը կարեւոր դիրքեր գրաւած էին միաբանութեան մէջ։

«Իրենց հրատարակութիւնները այն ասրճան առաջ տարին որ, Եկեղեցւոյ ամէնէն բարձր եւ ամէնէն նուիրական աստիճանին վրայ գտնուող անձանց համար իսկ, չքաշուեցան գրելու թէ Ս. Երուսաղէմի վանքին թանկագին ձեռագիր առեւտրան մը առած տարած են իրենց հետ եւն. եւն.։

«Մենք, այս ամէն հրատարակութիւններուն առջեւ լուռ կեցանք, վրատ ըլլալով որ այս կարգի հրատարակութիւններ ժողովուրդը մոլորեցնելէ եւ միաբանները իրարու հետ գժտեցնելէ ուրիշ բանի չեն ծառայեր։ Մեր ձեռքը վստահելի անձերէ տեղեկութիւն ունենալով հանդերձ, ի պաշտպանութիւն այս կամ այն միաբանին՝ չի հրատարակեցինք զանոնք, որպէս զի ալ աւելի չարձարձի երկպառակութիւնը միաբանութեան մէջ, եւ տխուր հետեւանք մը չունենայ։

«Ցաւալի է սակայն որ, այս «ըսի, ըսաւ»ները, զրպարտութիւնները ու հնարիկները իրենց տխուր հետեւութիւնը ունենան, եւ այսօր Տ. Յարութիւն Պատրիարքի նման պատկառելի անձնաւորութիւն մը որ հաւատարակս յարգը կը վայելէ թէ՝ Տէրութեան եւ թէ իր ժողովուրդին, չկրնալով դիմանալ միաբաններէ ոմանց սարքած հնարիկներուն՝ կը ստիպուի վերջնականապէս հրաժարիլ։»

Պուլկարիոյ Հայոց Նորընտիր Առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկ. Ասլանեան երէկ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ս. Պատրիարքին հետ։ Ասլանեան Սրբազան փափագող է ժամ առաջ իր պաշտօնատեղին ուղեւորելու։

—Պատր. Փոխանորդ Սրբազանը տկար ըլլալուն պատճառաւ, Ս. Պատրիարքին կողմէ՝ Տ. Հմայեակ եպիսկ. Դիմաքսեան կատարեց երէկ Մնունդի շնորհաւորական այցելութիւնները Ցուսաց եւ Հայ-Հռոմէականաց Ս. Պատրիարքներուն, Պուլկարաց Էկզարքին եւ Ասորւոց Փոխանորդին։

— Նախորդ շաբթու Իզմիր ժամաներ է Տօքթորովի Ա. Օֆէլիս Ներկարարեան, վկայեալ վիրաբոյժ Ֆիլատէլֆիոյ համալսարանէն եւ մասնագէտ ներքին հիւանդութեանց։ Առաջին անգամն է որ հայ կին բժիշկի մը ներկայութիւնը կը վայելէ Իզմիր։

—Կը լսենք թէ Մաստեճգիսուրիւնը սկսեր է տպագրել Վենետիկի տպարանը, հիմնովին բարեփոխուած, սրբագրուած ու ճոխացած՝ Հ. Արսէն Վրդ. Դաղիկեանի աշխատասիրութեամբ։ Այս երկասիրութիւնը պիտի ձօնուի Մխիթարեան Միաբանութեան արքեպիսկ. Կիւրեղեանի՝ անոր քահանայական յոբելեանին առթիւ, որ մտերմական կերպով պիտի տօնուի 1904 յունուար 17ին (Ն. Տ.)։

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՑ

Կաղանդի եւ Ծնունդի այցելութիւններու փոխարէն։

Ազգային Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնս չնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ յառաջիկայ Նոր Տարւոյ եւ Ս. Ծնունդեան տօնի առթիւ միմեանց այցելելու պարտաւորութենէ զերծ մնալու համար հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս.

100 ղր. — Մ. եւ Ա. Ունձեան էֆ.ք։

40ական ղր. —Տեարք Մոգուտա Շահապազ, Մինրան Սէթեան, Գ. Կ. Գալէնտէրեան եղբարք, Թոդատեան եղբարք, Մանուէլ Ալալըմեան, Բարսեղ Ս. Մանուկեան, Մկրտիչ Ս. Մանուկեան, Տիգրան Ս. Մանուկեան, Գրիգոր Լիւլեան, Գրիգոր Ալեանաքեան, Սեդրաք Յ. Մուրատեան, Սերվիչէն ապարանապետ, Զարմայր Ճշմարտասօսեան, Գառնիկ Ս. Կիւլպէնկեան, Յ. Մ. Սթամպուլեան եղբարք, Պետրոս Գազանճեան, Թադէոս Հանէսեան, Գ. Մ. Յակոբեան եւ Ընկ., Արշակ Գարակէօզեան, Յարութիւն Մուրատեան եւ Ստեփան Թիւլպէնտճիեան յԱտրաբազար։

27 ղր.— Տիար Կրպտ. Մալխասեան։

20ական ղր.—Տեարք՝ Գրիգոր Գառնակերեան, Յարութիւն Արբա Մարկոսեան, Սարգիս Սիմոնոֆ, Մազլումեան եւ Մինթաճեան, Մելքոն Գալէնտէրեան, Գէորգ Ալիքսանեան, Կարապետ Գրաամանեան, Յակոբ Աճառեան, Բարսեղ Գիւլպէնկեան, Գասպար Ասլանեան. Երուանդ Տուտեան, Սարգիս Տանիկեան, Աւետիս Սպէրեան, Մկրտիչ Սիսլեան, Յովհաննէս Ալլահվէրտեան, Յարութիւն Սէլեան, Հ. եւ Ա. Սէթեան եղբարք, Խաչիկ Խորասանեան, Մեսրոպ Ֆէնէրճեան, Մանուկ Կարաղեան Որդիք, Կիւլճեան Ճէվահիրճեան, Սարգիս Թաշճեան, Սեդրակ Սարտիրոսեան, Գառնիկ Սարգիսոֆ, Մանուկ Գէլունեան, Կարապետ Տէվլէթեան, Գրիգոր Գրըգճեան, Ս. Պողոսեան եղբարք, Մինրան Յ. Գնաճեան, Վահան Յ. Գնաճեան, Սարգիս Յ. Գնաճեան, Լեւոն Տ. Զանչիկիլեան, Արտաչէս Ցըմբրգլեան, Կոռնիկ Համամճեան, Գարեգին Մոլտուվաղ, Հրանդ Մսըրեան, Աստուածատուր Հարէնց, Տգդ. Ստեփան Յակոբեան, Մանուկ Արզրեան, Զգօն Խորասանճեան, Բարսեղ Թէլէթեան, Մելիք Ղազարեան, Արէն Կ. Արսէնեան, Գառնիկ Ճէվահիրճեան։ Սրապ Աստուածատուրեան, Եղբարք Պալթեան, Մինրան Գ. Մուրատեան, Եդուարդ Գ. Մուրատեան, Զէնոբ Հիսարլեան, Յովսէփ Գազազեան, Արմենակ Մ. Մանուկեան, Ղազարոս Միքայէլեան, Սարգիս Խաչերեան, Հմայեակ Խորովեան, Մինրան Ճապեան, Մարտիկ Պէզազեան, Կարապետ Սալխեան, Վ. և Հ. Տէր Ներսէսեան, Գէորգ Արապեան, Գեորգեան Տամատեան, Ս. Յ. Աստարճեան, Եղբարք Իրրանսեան, Բարսեղ Ղ. Մանուկեան եւ եղբարք. Աւոն Թէլեան, Եդուարդ Ս. Դարաեան. Արշակ Տիրատուր, Գրիգոր Մարգարեան, Մկրտիչ Պէզազեան, Յակոբ Աճեան, Տգթ. Կոմիտաս Օրմանեան, Ոմն Յ. Կ., Մինրան Իւսլիքճեան, Ոմն, Ոմն, Ոմն. Դեկտ. 2527ղ.։

* * * Հոգաբարձութիւնս չնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ «Պն պիր Զէյիտ» վաճառատան տէր Կոստան էֆ. Գալչընեան, ըստ իր բարի սովորութեան այս տարի եւս բարեհաճած է նուիրել որբանոցիս տներուն Կաղանդի առթիւ 50 հատ բրդեայ գլխոց չալ, 12 հատ բրդեայ վզնոց չալ եւ 50 հատ խաղալիկ։

ՄԱՍԻՍ

Դրական Շարաթաթերթի վաղուան թիւին բովանդակութիւնն է.—

Շաբաթը (Խմբագրական) Տ. Ա.։ — Երբ հարս կ'ելլան... (Ոտանաւոր) ԲՐԻԶԱՆԹԻՄ։ — Գիտական ուսխարհեն. Պլէնեի եւ Էլէսնի ապաքինարանները. ԼԵՒՈՆ ԿԻՍԲԵԼԵԱՆ։ — Աչէ մը Երեւսադմի վրայ. ՈՒԽՏԱՒՈՐ։ — Տուայաաւէ (Արբերգ) ՎԱՐԴԻԷՍ։ — Աղջկան մը օրագիրեն հաղուած. ՄԱՌՈՒ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ։ — Բաֆուալա Իվանովիչ (Վերջին մաս) ԲԻՆԻ ԼՕՏԻ. Թարգմ. ՉԻՅԹԻՍԱՍԱՑ։ — Խմբագրական նօթեր։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԵՂԻՆՍՔԱՆԹԻՒՆՈՒԼ)

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ, 7 յունուար. — Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ Ռուսիոյ պատասխանը դոհացուցիչ պիտի չըլլայ։ Ռուսիա ամէնէն աւելի Բորքայի նկատմամբ է որ փափաք յայտնած է խաղաղասէր կարգադրութիւն մը ընել եղած վէճերուն համար։ Նոյն հեռագիրը կը յարէ թէ Ճարոն պիտի չարունակէ բանակցութիւնները, որքան ատեն որ կարելութիւն մը տեսնէ բարեկամական կարգադրութեան մը յանգելու։

ԼՈՆՏՈՆ. — Բարիզէն կը հեռագրեն թէ հոն կը կը հաւատին որ Ֆրանսայի կառավարութիւնը կ'աշխատի Թող չտալ որ Ռուսիոյ եւ Ճարոնի միջեւ պատերազմ մը ծագի։ Ֆրանսայի քաղաքական շրջանակներուն մէջ կը կարծուի որ եթէ Անգլիա նախաձեռնութիւն մը ստանձնէ միջամտութիւն մը ընելու Ռուսիոյ եւ Ճարոնի միջեւ, Ֆրանսայի կառավարութիւնը սիրով պիտի մասնակցի անոր ջանքերուն։

ՊԷՐԼԻՆ.— Թոքիոյէն կը հեռագրէն Ուլչի գործակալութեան թէ պաշտօնական շրջանակներուն մէջ կը հերքուի այն լուրը, որուն համաձայն Ճարոն դինուորներ ցամաք հանած ըլլայ Մազանֆո եւ կամ մտադիր եղած ըլլայ այնպէս ընելու։

ՆԱԲՈԼԻ.— Մարքօ Բոլօ յաճախորդին ապառաջինումը փոխարէն առաջ կը տրուի։ Այդ մարտանաւը Ծայրագոյն Արեւելք պիտի դրկուի։

ԼԹՈՒԼՈՆ. — Սիւլլի յաճախորդը առաւօտ օրէն Ծայրագոյն Արեւելք պիտի ուղեւորի։

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Կը հերքուի այն զրոյցը թէ Սերպիոյ դատական նախարար Պ. Նիքոլիչ հրաժարած ըլլայ։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՈՆԱԼ)

Բարիզ. 7 յունվ. — Լոնտոնէն, Թոքիոյէն եւ Բեռլերպուրկէն առնուած տեղեկութիւններու ամբողջութենէն սա կը հեւաւէ թէ չափազանցուած էին անգլիական լրագիրներուն այն տեղեկութիւնները, որոնց համաձայն Ռուսիոյ եւ Ճարոնի միջեւ յարաբերութեանց խզումը կատարուած իրողութիւն մըն է։ Սակարարին փակուելուն մօտ առնուած հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ Ռուսիոյ պատասխանը Բորքայի մասին, առանց դոհացում տալու Ճարոնի, կը թոյլատրէ բանակցութեանց չարունակութիւնը՝ համաձայնութիւն մը գոյացնելու մասին։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ճարոնի լրագիրները ընդհանուր կերպով պատերազմասէր են։ կը պահանջեն Ճարոնի կառավարութենէն չուռալ զօրել՝ վասնզի ռուսական ծանուցագիրներուն դանդաղութիւնը ձրգձրգողական միջոցներ կը նկատեն, Ռուսիոյ պատասխանութիւնները ամբողջացնելու համար։

ԲԵՌԼԵՐՊՈՒՐԿ. — Բարձրագոյն չրջանակներուն մէջ մեծ զգուշաւորութիւն ցոյց կը տարուի։ Ռուս լրագիրները կ'ըսեն թէ ռուս կառավարութիւնը կը չարունակէ իր խաղաղասէր քաղաքականութիւնը եւ թէ ամէն ջանք պիտի ընէ կռիւէ զգուշանալու համար, բայց գերզգուռութեան մը պիտի չկրնայ տոկալ։ Խաղաղարար լուծման մը լոյսերը կորսուած չեն։

— Այսօր կայս. Խորհուրդը գումարուեցաւ որ երկու ժամ տեւեց։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ռուսիոյ պատասխանը Թոքիո հասաւ։ Բեռլերպուրկէն եւ Թոքիոյէն հասած հեռագիրներուն կ'ըսեն որ ա՛լ խաղաղական լուծման մը լոյս չէ մնացած։

ԲԱՐԻԶ.— Բեռլերպուրկէն հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ռուսական զօրքերու ջոկատ մը Վլատիվոսթոքէն ճամբայ ելեր է դէպի Քորէա։

ՕՏԵՍԱ.— Ռուսական կառավարութիւնը մերժեց ամերիկեան խմբակի մը առաջարկը, Պալթիկ ծովէն Սեւ ծովը ծրագրուած ջրանցքին շինութեան մասին։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 24 Դեկտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ո.	95	64
Ամէնէն բարձր գին	»	95	21
Ամէնէն վար գին	»	95	01
Բուլգէրի երկաթուղի գոց.	ֆր.	125	75
Ամէնէն բարձր գին	»	127	37
Ամէնէն վար գին	»	125	75

ԲԱՑՈՒՄ 26 Դեկտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Ֆ. Ղ.	94	10
Բուլգէրի երկաթուղի	ֆր.	122	75
Շիրքէթի Խայրիէ		39	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Ցուսական պանրա		440	—
Տէրբօզ		258	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	92
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		6	17
» ժուիսանս		1	75
» պարտաթուղթ		488	—
Քարտի Ղ. Պոլսոյ		504	—
Թրանսվալ		105	—
Բրէտի Քոնսիթ Էմիրսիէն		267	50
Ավերիոմ		68	—
Ճնաստոլրի երկաթուղի բաժնեթուղթ		12	—
« պարտաթուղթ	«	512	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Ոնտան 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	110	10
Բարիզ » »	ֆր.	22	80
» » » չէք	»	—	—
Պերլին անտոկոս չէք	մարկ	18	55
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	72

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

22 ֆրանքնոց	Ղրշ.	17	18
Անգլիական ոսկի	»	110	02
Շօլ էմբէրիսլ	»	20	—
Քրիմից	»	51	06
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	37
Մէճիտիէ	»	—	—
Ռուպի Ղոթաղրամ	Օ. Ո.	3	64

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 7 Յունուար

Անգլիական Քոնսոլիտէ	97	25
Միացեալ պարտք՝ Բ. գ	85	25
Միացեալ պարտք՝ գոց	85	50
Օսմանեան Պանքա	12	75
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	42	50
» Մոնոբոլ	42	50
Գուլկարական 1888	92	—
Էժիպտէն ինիգիթ	102	—
Ֆօմինիալ	102	—
Թրանսվալ	4	—
Ձյտին երկաթուղի	14	50
Քոխանակագիր	25	38 3/4

ԲԱՐԻԶ, 7 Յունուար

Տր ռնս. Ռանդ 3 %		97	72
Միացեալ պարտաթուղթ՝ բաց.	Ղրշ.	87	27
Միացեալ պարտաթուղթ՝ գոց.	»	87	12
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	585	—
Օսմանիէ	»	—	—
Բուլգէրի երկաթուղի	»	125	75
Օսմ. մարգարտեան	»	465	—
Օսմ Ռէժի	»	364	—
Բրիօրիթէ Թիրք 4 %	»	—	—
Քէյտի Լիոնէ	»	1129	—
Իտալական Ռանթ	»	102	20
Սպանիական արտաքին	»	86	37
Թրանսվալ	»	99	—
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	160
Դիյամանդեայ	»	—	—

ՎԻԵՆՆԱ, 7 Յունուար

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	239	50
Բուլգէրի երկաթուղի	»	131	50
Օսմ. Ռէժի	»	—	—

ՊԵՐԼԻՆ, 7 Յունուար

Գուլպք	Ֆր.	—
Բուլգէրի երկաթուղի	»	135 25
Ամստ. երկթ. պարտաթուղթ	»	104 20
Փխ. Լոտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 265

ՊՐԻՍԷԼ, 7 Յունուար

Միացեալ պարտք		— —
Բուլգէրի երկաթուղի		— —

ԱՄԷՐ ԲԻՐՈՆ

ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐ ԳՈՒ

ՅՕԳԱՑԱՒ եւ ՅՕԳԱՏԱՊ

Ս. ՊԱՀՍՎ ԲՈՒԺՈՒՄ

ԿՕՏԻՆԱՅԻ ԸՄՊԵԼԻՈՎ

Պատրաստուած Աւստրիոյ-Հունգարիոյ կայսերական-արքայական հաւատարմութեան տարրաններէն

Ռ. ԵՒ Ժ. ԿՕՏԻՆԱՅԻ կողմէ

Յօդացաւային բոլոր հիւանդութիւնները, ինչպէս գլխու ցաւ, ջղացաւութիւն, մկանի ցաւ, կռնակի ցաւեր եւ ծունկերու ցաւեր արմատական կերպով կը բուժուին ԿՕՏԻՆԱՅԻ դարմանով։

Ամբողջ Թուրքիոյ համար ներկայացուցիչ Տ. Պ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ., Գալաթիան խան թիւ 5։

Կը գտնուի նաեւ Վիեննան Դասապետ էֆ.ի դեղի մթերանոցը եւ բոլոր կլխաւոր դեղարանները։

Դաւառները երեք չիրէն պակաս չի ղրկուիր

Դաւառներու համար կը փնտռուին պատուաւոր եւ գործունեայ գործակալներ, խիստ նպաստաւոր պայմաններով։

Առաջնակարգ Ընկերութիւն

Հոնկրոշազ

Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱՊԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐԱՆՔ

Սոյն Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործող միւս Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԷՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմաններով ու անմրցելի գիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ի դէպ մահու եւ կենաց՝ չափաւոր ժամանակցութեամբ եւ երաշխաւորեալ առկոսի տակերով, ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամագլխի ու մանչ աղայոց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ գանձելի տարեթոշակներու։

Կ'ԱՐԺԷ ՈՒՐԻՇԵՆ ԱՇԱԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒՆԼԷ ԱՌԱՋ ԱՆԴԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՆ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐՆ ԱՋՔԷ ԱՆՑԸԼՆԵԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է՝ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ — ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ՁԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՈՐԴԻՔ Ն. ՓԱՌՆԱԳԱՆԵԱՆ
Պոլիս Պառնաբաս խան

ԱՄԷՆՈՒՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ ԱՊԱՀՈՎՈՒԱԾ

Ջղացաւութիւն, կէս գլխացաւ, քնաստութիւն, էնֆիւէնցա եւ ամէն ջղային հիւանդութիւն, ապահով բուժում կը գտնեն, տոքթէօր Դր-ՌՕՆԷԻ հակաջղացաւական դեղամանները միջոցաւ։ Դին, տուփը գրացուցակին հետ, 3 ֆրանք, բոլոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ Մթերանոց, Տոքթէօր Դռօնէ եւ ընկ. 75, Պօէսի փողոց, Բարիզ, Կ. Պոլիս, Ճ. Մէզիլքի որդիք եւ ընկ. բոլոր դեղավաճառաց քով։ 20—80

ՍԱԼԱՄԱՆՏՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

Կեդրոնատեղի՝ ԱՄՍԹԷՐԴԱՄ

Դրամագլուխ եւ պահեստ

ՖՐ. 7,500,000

Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով եւ սակերով հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ տուներ, մթերանոցներ, գործարաններ, եւն. ինչպէս նաեւ անոնց պարունակութիւնը, Կ. Պոլսոյ եւ ամբողջ Թուրքիոյ մէջ։

Ընկերութեան դրամատունն է Օսմ. կայս. Պանքան։

Ընդհանուր գործակալ
ՅՕՍԿՕԼՕ ՄԱՆԿՕ ԵՒ ԸՆԿ.
Կալաթա Գարա Մուսթաֆա փողոց թիւ 4
19—104

ԼԱ ՆԻՒ-ՅՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳՈՅՑԻՆ ԿԵԱՆՔԻ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Ծունուար 1ին հաշուետուութեամբ դոյքը՝ ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխատուութիւնները՝ ֆր. 84,000,000։

ԼԱ ՆԻՒ-ՅՈՐՔ 600,000ին տուած է ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, և որոնց կը պատկանի բոլոր լաւերը։ 1901ին ապահովագրեալներ վճարուած չահաբաժիններու գումարը ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ-ՅՈՐՔԻ տիպերգական բոլիսը մինչեւ հիմա ուրիշ որ և է ընկերութեան կը յանձնուած բոլիսներէն ունի տնտեսական և չահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրին սկսեալ տնվճարելի է, ապա զգալման, համբերութեան, մահուան տեսակներուն և պատճառին, ամենաոգանութեան և մինչեւ իսկ պատերազմի ատեն։ Տիեզերական բոլիսը է՝ երաշխաւորէ փոխատուութիւններ 3 տարի ապահովագրեալներուն հոլուի ատեն։ այս փոխատուութեանց գումարները դուս գրուած նշանակեալ են բոլիսին մէջ։ 30 օր ապահովագրեալ իրաւունքներ վճարման համար ստանց տոկոսի, վճարումները գործադրելէն մինչեւ 5 տարի վերջանն չարունակելու ատանձնաշնորհումը։ յետոյ ապահովագրեալները 5 առ 100 տոկոսով համարձակ վճարելով։ մեկ տարեվճար ընելէ յետոյ իրաւանց հրատարակումը չկայ։ Ապահովագրութեան հրատարակումը, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, ունենալ որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հասնուցուի ամբողջութեամբ, ստանց հոլուի ուշնալու անվճար մնացած ապահովագրեալները։

ԼԱ ՆԻՒ-ՅՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պարտէզն ալ ունի. որ տարիի մէջ քարդ գանուած պարտեզներէն ամէնէն ուժեղ նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասն նիւթեր համար գրել։

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա.
Ճ. ՈՒ. ՀՅԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Գլխաւոր Գործակալ
Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ
Պոլիս, Հուքիթլի խան
Վայրկան փողոց, Վիքթորիա խան
Գալաթիա

CAISSE PATERNELLE

ՔԷՍ ԲԱԴԷՐՆԷԼ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵՍԱԼ Ի ԲԱՐԻԶ 1841 ԹՎՆ

ԿՐ ԴՈՐԵԼ ՖՐԱՆՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱԿԱՏՆԹՌԻՆ ՏԱԿ

ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՖՐ. 85,000,000
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏ 62,750,000

Ուրեմն ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74%, որով ՔԷՍ ԲԱԴԷՐՆԷԼԻ ընծայած երաշխաւորութիւնը վեր ի վեր կը հանդիսանայ ուրիշ ընկերութեանց ցոյց տուած երաշխաւորութենէն։

Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամէնէն նշանաւոր դրամատէրներէն, ինչպէս

Մ. ՌԸՆԷ ՊՐԻՍ, Արեւմտեան Ֆրանսայի երկաթուղեաց Ընկերութեան եւ Բէ-տի Լիօնի Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ՄԱՐԲԻՕ ՏԸ ՖԼԷՌ, Դրանսատլանտիք ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ԿՈՄՍ ՏԸ ՍԷՆ ԿԻԼՀԷՄ, նախկին գանձապահ.
Մ. Օ. ՄԱԶԸՐԱ, Ընդհ. Տնօրէն Բէ-տի Լիօնի.

Թուրքիոյ Տնօրէն Գ. ԱՆՏՈՒԱՆԱՆՈՒ
Սթամպուլ, Սուլթան-Համամ, Բասած Բաթրիէօղլը

Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Բէ-տի Լիօնի.
ՇԱՆՕԹ. — Շահաւոր դիրք պիտի տրուի այն ընթիչին որ կարեւոր արդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապես։

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՑՔ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Co.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ այսարդիւ ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ չքաղրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուներուն մէջ։

Բէրա (1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին
(2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա (1. Սինկէր խան Թիւնէլի ետեւ
(2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս (1. Սուլթան Համամ թիւ 2
(2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար Զաբէլ պոյոր, թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բէրա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիզդուլի տունը։

ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄՇՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱՒՔԵՐՆԵՐ
Ն. ԲԱՌԷ ՍԻՐ ԸՆԿ.

Տոհմիկ ուղղութիւն Բարձրի համար։
Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Բ. կարգ 175 ֆրանք. Տեղեկութիւնքներ համար դիմել Գրասենեակին Թոփ Հանէ Բարբարոս փող. 518 Թ. ՌԸՇՈՒ

ՔԻՆԱՐԴ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ

Որէ ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվերբուլի եւ Արեւելիոյ միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իմբրոնիա	18900	Միլանիա	13900
Մաքսոնիա	18900	Քանադոնիա	6840
Լուքանիա	12950	Վերոնա	3225
Լամբանիա	12950	Բաւարիա	2942
Նուբիանիա	8843	Թիրոլիա	2931
Ումբրիա	8128	Սիբիրիա	2931
Իթալիա	8120	Սամարիա	2558
Սերվիա	7392	Ալբիոն	218
Ուլրանիա	7389	Էթիոպիա	16

Դիմել առ՝ ՅՈՒԼԻ Ա. ՍԷՔԷՐ
Joly et Seiger
Մէյմանէքլի խան, թիւ 6, 7, 8. Գալաթա
Թիւ, Բարբարոս Թաւսթաֆա փողոց։ 25։

ՅՕԳԱՏԱՊԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՇԻՄՈՆԻԱՆ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրաւեղով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուականը
(20 սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՂԷՆԻ խան, Բարձրաբերդ

Գործակալ, Գոյայ կողմը Օսմ. Գոնդրայի մասնաճիւղ Նէյլ Եֆէնտի Հ. Գոնդրայ փողոց Օսմ. Նամակատան դէմը։

Դեր-գործակալ Գոյայ կողմը Գ. Ի. Զաւօխ
Մարբուճճիլար Զարբաբ խան թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն մասերը, որոնք ներկայացուցիչ չունին։ 194

COMP. RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Յուլիս

Գշ. 23/5 Ենկատարել ժամ 10ին առաւօտ Տարտանել, Միտիլլի, Իզմիր, Փոռ, Թարսալուս-Շամ, Գէրսուն, Նախ, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամ 4ին իրիկուն։

Երկ. 25 7 Ենտեան ժամը 10ին առաւօտ։

Շբ. 27 9 Մէրսինա, Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամ 10ին առաւօտ։ Ենտեան ժամը 2ին իրիկուն։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրաւեղով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուականը
(20 սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՂԷՆԻ խան, Բարձրաբերդ

Գործակալ, Գոյայ կողմը Օսմ. Գոնդրայի մասնաճիւղ Նէյլ Եֆէնտի Հ. Գոնդրայ փողոց Օսմ. Նամակատան դէմը։

Դեր-գործակալ Գոյայ կողմը Գ. Ի. Զաւօխ
Մարբուճճիլար Զարբաբ խան թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն մասերը, որոնք ներկայացուցիչ չունի։ 194

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԶՈՒԶՔԻՆ ԿԱՐԳԻՔ ՇՈՓԵՆՆԵՐԻՆ

Ընդարձակ Հոլի և Գոյայ եւ Օշեանի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմա	1497	Գոգա	1011	Մայմ	724	Բոգոլիս	186
Ալէքթ	3607	Գոնկա	2906	Դրօանս	1695	Մարէնկա	2273	Մարֆա	1113
Անձէլս	1341	Գորոս	895	Լիրս	775	Մարգիլս	3709	Ծիգիս	738
Ազիոսգս	2271	Ֆիտս	4311	Լիտալիա	1531	Միքսոս	3557	Միլիա	1193
Գասանս	1822	Ֆամինս	937	Լինան	3720	Մեյ	1057	Նէբս	1200
Գորտինս	1264	Ֆուրս	2383	Լօրադրս	3600	Մանգէպէլս	1735	Քասոս	1328
Գրամս	1076	Ֆոքս	1713	Լուսիանա	595	Մուրիլս	2419	Ֆ. Ուիլսոն	1546
Գրիւս	841	Ֆինամս	504	Խանս	2354	Նէրս	1083	Քորիս	3827
Գրֆֆիալ	4431	Իպրս	2464	Իտանա	5340	Օհիս	4100	Քոլէտս	1470
Դէյոս	1871	Իլտորատս	1520	Ֆիւնս	1080	Սնեարդ	4095	Քորքիտս	487
Դալիբաս	1837	Իրազգս	1841	Ֆիէս	1053	Սրլանտս	1535	Ուրանս	1429
Դամէս	1244	Ֆիտս	954	Ֆոլգինս	2377	Քալէրմս	1637	Վանս	1914
Դազս	1094	Ֆինլանտ	1328	Ֆոմիս	1700	Քոլս	510	Զոյս	1289
Զիրգս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Ռիարդ	2229	Զոլինրնս	2396
Միսէրս	1831	Ֆրանսիքսրս	4532	Լէքանդս	2272	Ռինալտս	1863	Եէտս	1850
Գլիս	2697	Ֆալիէս	3060	Լիվերպս	1848	Ռոլս	1513	Ձէրս	190
Դորտտս	4235	Գեռանս	1243	Լոբենգս	3191	Ռոմէս	789		

Ընդհանուր գնահատքով հրդեհ հոս հասած է Լոյտենցս չ գենուրը, նաւապետ Ուիլկ։

Դիմել առ՝ գլխաւոր գործակատար Ֆ. ՀԻԼՄ ԷՆՐԻՈՒԶ
Թիւ 23—24 Ֆրանսիա Մեյրիմ խան Գալաթա

ՄԱՍ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլի Ֆոռսոյի Մեքենարկանցի եւ Եսի Մսի միջեւ բանող շոգենաւ։

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Համանէ	3000	Թիրա	2500
Ինարա	3000	Նէբրիս	2400
Գէլարը	3000	Օսայրիս	2250
Հնանդուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Ֆէֆէրս	1700
Նանակի	3000	Գաորին	1500
Գարոնիա	2500	Գեյրէ	1300

Ֆարոս շոգեն. ը. Հաւանօտ Նէլիկն, ամսոյս ղէպ 26ին Լիվերպուլ հոս կը սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ՝ Ֆ. ՈՒԻԹԼ և ԸՆԿ.
Ֆ. ՈՒԻԹԼ խան
ՀԱՅԿ ՄԱՍ և ԸՆԿ.
191 Ճէյմս Սգրիգ Լէյերոյ

Ասանցնաւոր ՅԱՐԻՒ ԻՈՆՈՒՆԻ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1903 Նոյեմբեր 1 (Ն. Տ.) կիրակի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ-ՇԵՀԻՐ ԳՕՆԵԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 224 Խառն Առտու Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՕՂ Կառ. Թ. 223 Խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
12	—	մկն. Էսկի-Շեհիր	ժմ.	3	—
12	42	» Կէօքճէ Բրսրգ	»	2	20
1	39	» Սապանճը Բունար	»	1	38
2	33	» Այաուլնա	»	12	42
3	15	» Զէքիւրլեր	»	11	53
4	10	» Տէօյեր	»	11	5
4	39	» Իշհանիյէ	»	10	20
5	3	» Համամ	»	9	53
5	14	» Կապլիկէօլ Համամ	»	9	41
6	1	» Աֆիոն Գարա Հիսար	»	9	13
6	41	» Գէօյիւզ Զօպանլար	»	8	20
7	36	» Զայ	»	7	33
8	21	» Իսհաքլու	»	6	40
8	45	» Ծասիան	»	6	15
9	16	» Աղ չէհիր	»	5	53
9	48	» Աղարի քէօյ	»	5	13
10	30	» Զաուշլը քէօյ	»	4	35
11	8	» Իւկին	»	4	3
11	55	» Բրն-Խանը	»	3	9
12	50	» Հրայ-Ինի	»	2	27
1	22	» Մէյտան	»	1	47
2	22	» Բունար-Պաշը	»	12	42
3	—	ժմ. Գոնեա	մկն.	12	—
իրկն.				առտ.	

ԷՍԿԻ ՇԵՀԻՐ ԷՆԻԻՐԻՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 Խառն Առտու Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՕՂ Կառ. Թ. 121 Խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
1	—	մկն. Էսկի Շեհիր	ժմ.	11	—
1	44	» Աղ Գունար	»	10	18
2	24	» Ալթիւ Քէօյ	»	9	46
3	4	» Գէյլիք Ախուր	»	8	58
4	9	» Սարիքէօյ	»	8	1
4	58	» Գիլէր	»	7	4
5	35	» Սասիլէր	»	6	27
6	9	» Գէյլիք Քէօփրու	»	6	—
7	3	» Բօլաթլի	»	5	16
8	21	» Մալի Քէօյ	»	3	49
9	15	» Սէնճան Քէօյ	»	2	47
10	—	ժմ. Ենկիւրիւ	մկն.	2	—
իրկն.				առտ.	

ԱԼԱԵՌՈՒՆՏԷՆ ՔԷՕՊԱՀԷՆ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 Խառն Առտու Ժ.	Վ.	Թ. 324 Խառն Իրկն. Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 Խառն Առտու Ժ.	Վ.	Թ. 323 Խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
2	35	12	45	մկն. Այաուլնա	ժմ.	2	—	12	5
2	55	1	5	ժմ. Գէօքճաէնա	մկն.	1	40	11	4[illegible]

ՀԱՄԻՏԻԼ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 422 Խառն Առտու Ժ.	Վ.	Թ. 424 Խառն Իրիկն. Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 421 Խառն Առտու Ժ.	Վ.	Թ. 423 Խառն Իրիկն. Ժ.	Վ.
6	30	8	—	մկն. Համիտէ	ժմ.	6	—	7	30
6	48	8	18	ժմ. Աստ-Բազար	մկն.	5	42	4[illegible]	12